JURNALUL

Nr. 80

Anul III
Săptămînal de cultură
SCIENCE – FICTION
16 pagini ■ 150 lei

S.F.

❑ **Mike CONNER**
Cîinele - Călăuză
premiul Nebula 1992

❑ **Ovidiu BUFNILĂ**
Cadavre de lux

❑ **Nicolae ARITON**
File din istoria literaturii sf anglo-saxone

❑ **Concursul săptămînii**
Participînd puteţi obţine gratuit toate cărţile sf apărute în luna respectivă

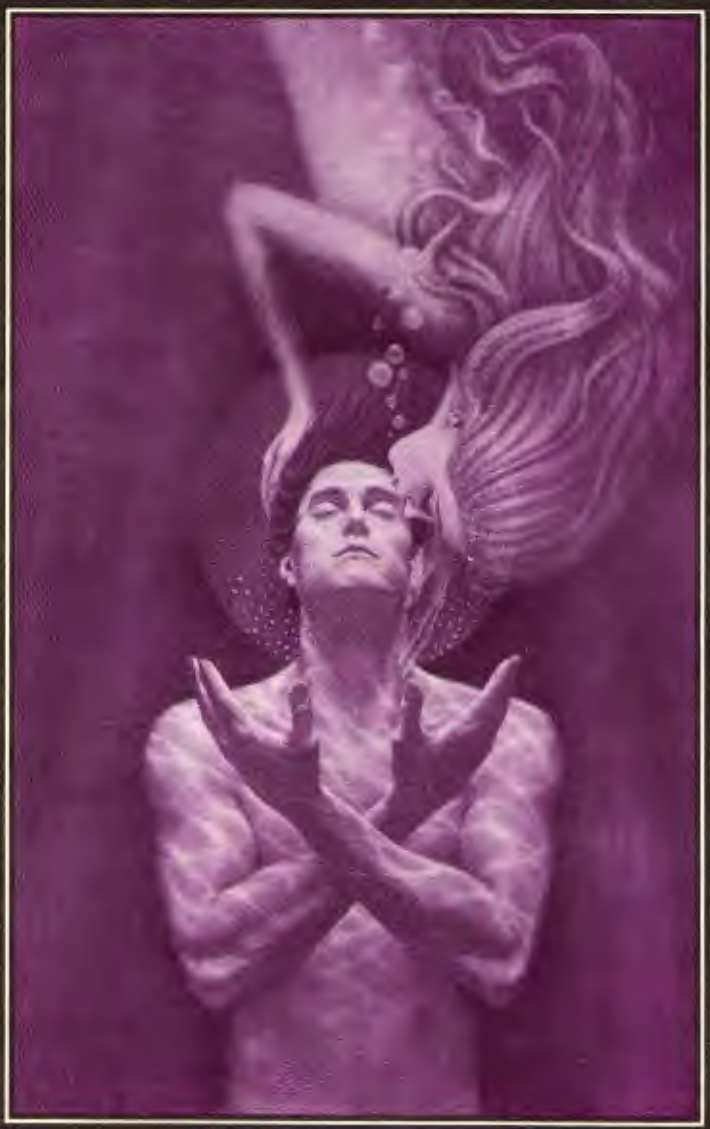

POŞTA REDACŢIEI

✉ **Dan Gheţu (str Unirii, bl 33, sc A, et 3, ap 7, Buzău, 5100)** - Banii au ajuns la MICHAEL HĂULICĂ. Ţi se pregăteşte o surpriză. Sper, plăcută.

Oferă la schimb Shining, Carrie, Christine, Fugarul, Dolores Claiborne 390 pag., ed Signet Fiction, engleză), Bastionul(1200 pag., ed Albin Michel, franceză), Pielea pe os (ed J ai lu, franceză), Salem's lat(630 pag, J'ai lu) şi multe povestiri.

✉ **Signum (Bucureşti) şi Matei Donea (Oţelu Roşu)**- Am primit, am văzut, vor apare.

✉ **Sandu Hagiesteanu (Afumaţi)**- N-am reţinut din text decît o propoziţie celebră-***Pe imensul monitor imaginea bazei D2 ocupa aproape tot spaţiul*** -din păcate Michael Hăulică a scris-o cu mult timp înainte.

✉ **Gigel din Craiova**-Ai avut dreptate parţial, cîteodată răspund şi eu la scrisori, oricum scrisoarea ta a ajuns la mine, din păcate memoria mea de sf-ist nu funcţionează aşa bine cum crezi.

1. Nu ştiu dacă ai făcut sau nu progrese fiindcă nu am cealaltă povestire;

2. Sfaturile sînt actuale oricît ai evolua;

3. Ar trebui să citeşti şi critică literară şi să treci din cînd în cînd pe la bădiţă Tofilescu să recenzeze. Cînd primeşti BT-ul de la cenaclu trimite-mi povestirile;

4. Cum vine chestia - ***Se îndreptă spre camera lui care era de fapt o cămară.*** ?

✉**Ileana Mantoiu (Giurgiu)** - Sînt două posibilităţi - ori încerci la alt oficiu poştal - JSF-ul se află în catalogul presei la poziţia 2128, ori ei legătură cu redactorii Jurnalului de Giurgiu. Pentru numerele anterioare trimite-ne o listă sau treci pe la redacţie.

✉ **Ţiţei Viorel (Buzău)** - Una dintre cele mai plăcute surprize din acest an. Povestirea trebuie puţin condensată. Rescrie paginile 3-6. Găseşte altă motivaţie pentru a scoate personajele din casă şi e OK. Te aşteptăm la Pozitronic. Adevăratul Prag este cealaltă povestire.

✉ **Itoafă Gheorghe (Făgăraş)** - Nu prea mai am timp să răspund în scris personal, dar mă voi strădui. Pentru o părere sinceră şi aprecieri critice vi-l recomand pe Ovidiu Bufnilă, str Armoniei, nr.4, Bacău.

✉ **Calmusaghi Alexandru (Gorj)** - Ţi-am expediat numerele.

✉ **Szabo Adel (Turda)** - Vă mulţumim mult pentru scrisoare. Nu ne dezintegreaţă scrisoarea ba chiar ne-a făcut plăcere. Aşteptăm o proză mai umană, ca dimensiuni, pentru numărul special FEMMES D'AUJOURDUI.

2 Sper să ne întîlnim în tabără, dacă nu atunci la, sau la...sau....

✉ **Daniel Enache (Timişoara)** - Sărută prinţesa şi din partea mea, e o muză de nota zece. Vrei să-ţi cînt ceva vesel?) like.

✉ **Andrieş Lucian (str Stejar, nr 58, bl T2, ap 2, 6600 , Iaşi)**_- Oferă Almanahul Anticipaţia 1985 pentru numerele 29-30 din JSF.

✉ **Romaniuc Radu Eugen (Flămînzi, bl B2,et 2, ap4, Botoşani)** -

1. Nu menţionăm numele autorului graficii coperţii ca să avem şi lipsuri;

2. Din lipsa cărţilor cărţilor sf apărute în '94 lipsesc, spui tu, ***Chirurgii planetari de G. Klein*** şi ***În căutarea regelui (e fantasy I) de Gore Vida***l. Concluzie - Cine nu e prezentat în JSF nu există!

3. Acelaşi răspuns + nimeni nu-i perfect;

4. Din moment ce e acelaşi desenator e normal ca personajele să semene sînt doar personajele lui şi le desenează aşa ***cum vor muşchii lui;***

5. Dacă îi găseşti pe cei care au acele traduceri roagă-i să ne contacteze;

6. Ce e Star ca STAR TREK trece;

7. Caută numerele 1-38, 47-52 din JSF. Şi romanele Solarienii Spinrad, Arsenale din Isher - Voht, Casa tunetului - Koontz, Criptozoic - Aldiss,Regele pescar - Tim Powers, Fantoma adîncurilor Clarke, Meridian - Brown, Omega şi Immortality inc - Sheckley, Preludiu Fundaţiei - Asimov

✉ **Rafael Cîrlig** (OP 1 CP 157, 0300, PITEŞTI, ARGEŞ) - Caută numerele 10, 13, 17, 30-34, 40-43, 48 din JSF şi numerele 478, 485, 486, 488, 490, 491 din Anticipaţia. Doreşte orice număr din colecţia CPSF.

✉ **Cătălin Stoian (Teleorman)**- 047/ 13340 caută nr. 1, 3, 4 din String şi numere din CPSF

✉ **Andrei Nebeleac(Piatra Neamţ)** -proza este sub nivelul tău; imagini fără un fir conductor.

✉ **Dan Mate(Alba Iulia)**-Mulţumim pentru aprecieri; la o recenzie a cărţii tale lucrează Ovidiu Bufnilă.

✉ **Martin Bartalis(Timişoara)**- Încercăm să rezolvăm problema cu numerele lipsă, dacă ai materiale şi timp aşteptăm un număr special Bradbury

✉ **Radu Haraga(Iaşi)**-Nu cred că după apariţia acestui răspuns ne vei iubi mai mult-prozele nu mi se par semnificative, oricum noi sîntem tot aici în cazul în care doreşti să ne mai trimiţi ceva.

✉ **Dragoş Veselean (Constanţa)**- Unul dintre cîştigătorii concursului Quo Vadis ne anunţă vehement că de fapt se numeşte Dehelean.

1. Nominalizarea Cristinei Filip a fost făcută de Mihail Grămescu şi, dacă asta te încălzeşte, a fost aceeaşi persoană care a nominalizat şi lucrarea ta. Dacă gusturile estetice ale domnului Grămescu ţi se par fade, plate etc. atunci epitetele din viaţa cotidiană - porc, măgar, îngînfat, infatuat ţi se potrivesc întradevăr, dacă nu, nu;

2. Nici JSF-işti nici jesefeiştii nu au oarece resentimente la adresa ta şi s-ar bucura să fi trecut examenul;

3. Chestia cu Adrian Bănuţă care ***va şti să înghită hapul*** nu o înţeleg : care hap, de ce să-l înghit şi cui ar folosi? Aştept răspunsul detaliat pe adresa cunoscută, împreună cu o fotografie şi o scurtă prezentare. (Sper să nu uiţi să-ţi reaminteşti epitetele).

A scribiLit,
ADRIAN BĂNUŢĂ

JURNALUL ®

PREMIUL CONVENŢIEI NAŢIONALE DE SF 1993
PREMIUL CONVENŢIEI EUROPENE DE SF 1994

Editat de : INTACT

COLECTIVUL DE REDACŢIE :

Adrian BĂNUŢĂ *(Redactor şef)*
Nicolae C. ARITON, Ionuţ BĂNUŢĂ,
Ovidiu BUFNILĂ, George CEAUŞU, Sebastian CORN,
Cristian IONESCU,Cătălin IONESCU,
Mihai Dan PAVELESCU, Dan POPESCU, Petrică
SÎRBU, Isabela ION, Dan MERIŞCA *(Redactori)*
Marian IRIMIA, Mihai SAMOILĂ *(Fotoreporteri)*

ADRESA REDACŢIEI :

Şoseaua Bucureşti-Ploieşti, nr. 25-27, sector I,
Bucureşti. Tel. 2107136, 2109366, 2109946

RĂSPUNDEREA MATERIALELOR INFORMATIVE REVINE AUTORILOR.

TIPARUL EXECUTAT LA TIPOGRAFIA INTACT

Director administrativ :
Titus GUVIR

Tehnoredactare computerizată
Adrian şi Ionuţ BĂNUŢĂ

Culegere:
Doina PREOTU
Mihaela IVAN

Corectură:
Livia STROIA

Montaj offset:
Georgiana DUCMAN
Mariana SEBE
Silvana GREERE

JURNALUL S.F.
este înscris în Catalogul Presei la poziţia 2.128.
Abonamentele se pot face la orice centru RODIPET.
Cititori din străinătate se pot abona prin RODIPET SA
PO BOX 33-35, telex 11995 Telefax 3129432 Bucureşti - România
Piaţa Presei Libere nr. 1.

Acest săptămînal face parte din reţeaua naţională a publicaţiilor

JURNALUL ®
Director:
Dan DIACONESCU
Redactor şef:
Marius TUCA

Mike CONNER

CÎINELE-CĂLĂUZĂ

PREMIUL NEBULA 1992

Cînd aveam paisprezece ani, părinţii mei m-au vîndut. Nu-i învinuiesc pentru asta. Au luat o grămadă de bani pe mine. Mama şi tata aveau o companie importatoare de alimente şi erau întotdeauna dezavantajaţi de faptul că nu erau destul de extinşi ca să fie o concurenţă serioasă, ci doar se descurcau atît de bine cît să nu dea faliment. Şi mai aveau şi un alt fiu de care să se îngrijească, căci nu împlinise încă vîrsta la care putea fi vîndut. Deci contractul a fost o treabă bună pentru familie.

În noaptea dinaintea plecării, tata plîngea şi spunea că, atunci cînd voi împlini douăzeci şi cinci de ani şi îmi voi termina contractul, mă voi putea întoarce acasă şi el îmi va plăti înapoi fiecare bănuţ. I-am spus că nu trebuie să facă asta. Eram la vîrsta cînd nu-ţi păsa prea mult dacă îţi părăseşti casa. Aşa că, într-o dimineaţă de decembrie, tata m-a dus la campus cu vechiul camion de marfă. Ochii îi erau roşii, dar nu mai plîngea. Mi-a spus să fiu atent în oraş şi la şcoală şi să spăl toate fructele şi legumele pe care le mănînc. M-am gîndit că probabil are dreptate, aşa că i-am mulţumit şi i-am spus că ne vom vedea peste vreo zece ani. Apoi mi-a dat un briceag mic, albastru, ce avea şi un cleştişor şi o foarfecă. Am păstrat acel briceag pînă noaptea trecută. A fost ultimul lucru primit de la tatăl meu şi

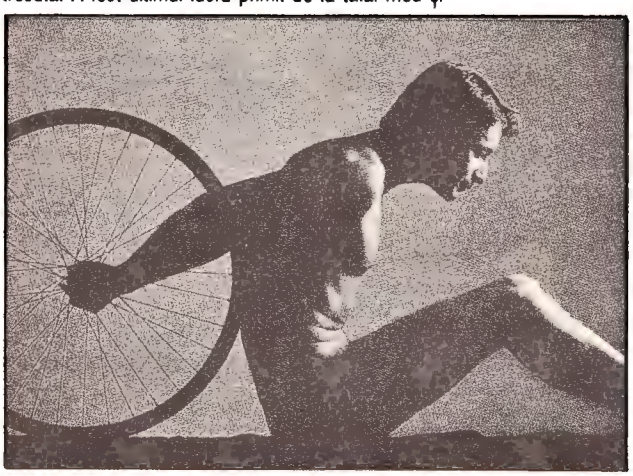

am rămas acolo ţinîndu-l într-o mînă iar cu cealaltă făcînd semne de „la revedere".

Prima dată mi-au lipsit părinţii. Oricine simte cu jumătate din inimă lipsa rudelor, indiferent cît de groaznice au fost. Dar Academia a dezvoltat o multitudine de metode ca să te facă să uiţi. Îţi ocupa timpul cu chestii academice şi te mai bagă şi-n programe sociale. Aranjează ca în camera ta sau la ore să întîlneşti persoane cu care ei au calculat că te vei înţelege. Vor să te îndrăgosteşti cît mai repede. Indiferent de cine. Iată-te, singur ca naiba, şi ei îţi dau un coleg de cameră la fel de singur, apoi se uită în altă parte şi vă oferă toate prilejurile, deci cum le-ai putea rezista? Apoi, cînd crezi că toate sînt la locul lor, aranjează ca unul dintre voi să promoveze o clasă sau să fie transferat în altă cameră. Aşa că gemi şi plîngi, dar după aceea te uiţi în jurul tău şi găseşti pe cineva nou. În felul ăsta îţi mănîncă ani întregi.

Totuşi îţi treci examenele şi ai şansa să vezi pentru ce ai venit acolo. Mai mult decît orice altceva, contează destul de mult dacă te scufunzi sau poţi să înoţi (dar după trei ani ei erau destul de siguri de cine se va scufunda şi cine va înota). Ceea ce făceau ei era să te ducă în Arbore într-o dimineaţă. Te debarcă în vîrf şi îţi spun că tot ce trebuie să faci este să te întorci la poarta Academiei. Nu limita de timp. Nu e o chestiune pe viaţă şi pe moarte. Dacă faci vreo prostie, poţi să-i chemi printr-un beeper, iar ei te ridică şi apoi eşti liber să încerci din nou de cîte ori vrei. Dar oricine ştie că ajunsul la poartă înseamnă terminarea şcolii. Şi după trei ani de hărţuială, manipulare şi, într-un fel, educare nu era nimeni care să nu fie pregătit pentru asta.

Ştiu că eu eram. Petrecusem multe ore studiind hărţile şi înregistrările. Ascultam la căşti ca să fiu obişnuit cu zgomotul pe care îl făceau ei. Ştiam cele mai bune rute de alergat şi cum să întreb de direcţie şi să interpretez răspunsul din micul dans pe care l-ar fi făcut ei. Aveam o provizie de hrană şi o listă a zonelor în care li se permitea oamenilor să muncească sau să locuiască. Aşa că, atunci cînd au venit după mine, m-am gîndit că nu voi avea nici o problemă. Au zburat cu mine şi m-au lăsat chiar în vîrful Arborelui.

Dumnezeule! Scîndurile din vîrf erau înguste şi alunecoase, rotunde ca şi crengile şi nici pantofii cu tălpi de gumă, nici practica pe bîmele balansante nu te puteau pregăti pentru puterea fantastică cu care mii dintre ei te înghesuiau, agitîndu-şi aripile – ca să nu mai vorbesc de feiul în care îşi întorceau capetele şi îşi bulbucau ochii cînd se uitau la tine, şi cum tu crezi că ei vor să cazi, iar apoi, chiar şi mai rău, realizezi că nici nu le pasă dacă o să cazi sau nu, că tu nu însemni nimic pentru ei, pe cînd ei reprezintă totul în ochii celorlalţi. E o emoţie greu de asumat şi de purtat de-a lungul coborîrii. În ciuda stinghiilor şi a platformelor, se găsesc milioane de locuri de unde ai putea să te prăbuşeşti, sărind ca o minge într-un joc de pakinto pînă la pămînt.

În primele cinci minute acolo, alunecam şi mă agăţam, picioarele îmi tremurau, mă luptam cu o disperare totală care îmi lăsa fără vlagă braţele şi mă făcea să vreau să-mi dau drumul. Apoi mi-am spus: d-asta ai fost lăsat aici, ca să supravieţuieşti şi ăsta este singurul mod în care poţi obţine un angajament. **D-asta ai făcut şcoala!** Şi aşa că mi-am strîns picioarele, m-am aşezat şi mi-am desfăcut braţele ca să mă ţin departe de cei care zburau, iar apoi, treptat, au început să mă evite deoarece radarele lor le spuneau că eram acolo. Şi am început să cobor şi să sar pînă cînd am ajuns la o fîntînă unde mi-am adus aminte de înregistrări, m-am orientat şi, în cele din urmă, am ajuns înapoi la porţile şcolii. Mi-a luat şase ore şi jumătate. Mai tîrziu ei mi-au spus că era un fel de record. Nu mai ştiu. Părea să se fi întîmplat

MIKE CONNER

Mike Conner, tatăl a patru copii aflaţi la vîrsta adolescenţei, trăieşte în Oakland, California, unde, cînd nu cîntă la acordeon într-o formaţie de rock numită „Naked Barbie Doll" şi nici nu antrenează echipa de baseball a puştilor lui, scrie SF. Pînă acum are la activ vreo duzină de nuvele şi trei romane („Eye of the Sun", „Group Mind" şi „Houdini Directive").

Nuvela sa „Guide Dog" a cucerit în 1992 premiul Nebula. Aceasta prezintă ambiguităţile politice şi psihologice inerente unei relaţii stăpîn-servitor. Deşi nu tratează tema abuzului de copii, „Cîinele-Călăuză" totuşi o atinge. Părinţii protagonistului au doar o apariţie scurtă: ei îl vînd căci sînt săraci şi au nevoie de bani. Extratereştrii care îl cumpără sunt destul de benigni, dar de fapt îl tratează ca pe un animal. (De remarcat că extratereştrii lui Conner nu fac parte din nici una dintre categoriile clasice; sunt mai mult imagines unor oameni instructive idealizaţi). Antrenat pentru munca de cîine-călăuză, eroul principal este desemnat să fie ochii unui artist faimos care orbeşte. (Cred că punctul de plecare pentru personalitatea lui Henry, artistul, a fost Picasso; citiţi nuvela şi vă veţi da seama de ce). Relaţia lor este minunată, transcendentă, dar şi asimetrică şi, deci nu poate dura. De fapt „Cîinele-călăuză" este o tragedie, descrînd ascensiunea anevoioasă a eroului, gloria apogeului şi inevitabila cădere.

Dar iată ce spune autorul despre originea poveştii:

„Cu cîţiva ani în urmă mă plimbam prin oraş şi am văzut o femeie şi un cîine aşteptînd să se schimbe culorile unui semafor dintr-o intersecţie aglomerată. Femeia era oarbă, dar cîinele ei – un labrador negru, pardi – se uita fix la semafor. Cînd s-a pus verdele, cîinele-călăuză a aşteptat un moment, apoi a trecut strada cu femeia. Destul de impresionant, dar ceea ce m-a costat şi mai mult a fost expresia de pe faţa cîinelui. Arată aşa de „îngrijorat". Mi-am zis, ei bine, un cîine vine de obicei pe lume ca să mănînce, să cermă şi să facă poate unul sau două alte lucruri, dar cîinele ăsta are o slujbă. Şi ce slujbă! Sunt sigur că e mult mai grea decît majoritatea celorlalte. Vreau să spun că atunci cînd noi încercăm ceva pe la birou, şeful nu este călcat de un autobuz.

Şi mi-am zis, okay, dar ce ar fi dacă noi am face asta? Vreau să spun ce ar fi dacă am trăi printre fiinţe mai inteligente decît noi? Şi ce ar fi dacă unele dintre ele ar fi handicapate şi noi am fi angajaţi să le ajutăm să trăiască? Pun pariu că am începe să simţim ce simţea şi acel cîine-călăuză.

Mi-am dat seama că era o idee bunicică pentru o poveste, dar lipsea ceva şi nu eram încă pregătit să găsesc ce anume.

Un an mai tîrziu mă aflam la Zürich. Călătoresc singur, nu vorbesc franceza şi germana mea este doar un pic mai bună decî, de fapt, nu mai vorbisem cu cineva decînd plecasem din America. Era o noapte de duminică şi îmi cheltuiem ultimii treizeci de franci elveţieni pe un sol de băuturi albastră la magicul club din subsolul hotelului, iar acum eram faliţi şi, chiar şi mai rău, era Fasching, versiunea elveţiană a sărbătorii Mardi Gras, ceea ce înseamnă pentru cartierul în care mă aflam că trei tipi se plimbau în sus şi în jos străzii cîntînd „St. James Infirmary Blues" din nişte corni de plastic.

Stăteam în pat încercînd să dorm, mă simţeam deprimat, cînd, din senin, mi-am amintit ideea poveştii mele.

Mi-am dat seama de ce acel labrador negru era aşa de trist: un cîine-călăuză, care trăieşte cu oameni care au încredere în el să le facă lucruri importante pentru viaţa lor, ştie că nu poate deveni niciodată, niciodată unul de-ai lor. Şi aşa că m-am sculat şi am scris primele zece pagini din „Cîinele-Călăuză" acolo, în camera mea de hotel..."

Traducere şi prezentare:
Cătălin TENIŢĂ

acum o veșnicie.

Ziua următoare m-au chemat și mi-au dat o repartizare la un cuib.

***

Un cîine-călăuză trăiește în cuib vreme de doi ani. Îți continui studiile, dar lucrul principal este să înveți cît mai multe despre modul lor de viață. La capătul celor doi ani se consideră că ești în stare să fii folosit pentru scopurile lor. Cuibul se afla la vreo douăzeci de mile de Arbore, lîngă un rîu. Era o zonă frumoasă, cu o mulțime de flori și de cărări pe care te puteai plimba singur și aproape puteai să te autoamăgești făcîndu-te să crezi că ești acasă – asta pînă cînd îi vedeai pe unii dintre ei zburînd pe deasupra.

Cuibul este locul unde porți hamul pentru prima dată. Hamul este semnul distinctiv al cîinilor-călăuză. Reprezintă veriga dintre tine și clientul tău. Cuvîntul

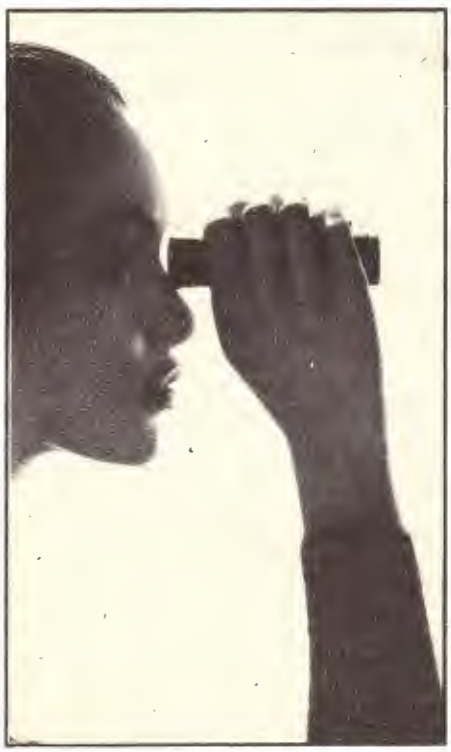

„client" este foarte greu înțeles. Trebuie să înveți să uiți ce înțelegeai prin acest cuvînt și să încerci să pricepi cu adevărat conceptul de serviciu. Fiind călăuză, scopul tău este să ajuți clientul să trăiască cît mai normal posibil. În cuib înveți să nu te simți rușinat de asta, să te mîndrești cu ceea ce ești și să-ți placă. Numai în felul acesta vei putea înțelege genul de apreciere pe care ți-l dau ei în schimb. Sînt de acord că această apreciere poate fi dificil de interpretat. Oricum, fiind cîine-călăuză nu poți trăi fără ea. Este ca și cum ai fi o plantă și ar trebui să înveți să **apreciezi** lumina înainte să crești și să înflorești.

Era un cuib bun. Lucrau de mulți ani cu Academia și instruiseră mulți studenți călăuze și știau cum s-o facă. Era un cuib vechi și mulți dintre copii ajunseseră aproape la maturitate. În cuib, copiii sînt cei de la care înveți cel mai mult. Rîd de tine cînd simți pentru prima dată în susul spinării miile de ace mititele de la translatorul hamului care transformă bîzîiala lor în aranjamente pe care tu le interpretezi ca fiind cuvinte. Ei îți arată limbajul trupului. Și primele mișcări în ham tot cu ei le faci. Ei țin hățurile și presează cu genunchii cupele aflate pe fiecare parte a șoldurilor tale. Dacă sînt destul de mari și de puternici, tot ei zboară cu tine sau cel puțin încearcă. Cîteodată lucrul ăsta se face prin camere. Uneori cazi și rămîi grămadă pe jos, împingi și încerci să te descîlcești ca și cum ai fi cu un alt copil.

Totuși cel mai important lucru pe care te învață este despre emoții. Vorbesc de ceea ce simți și prin ce trebuie să treci dacă te acceptă chiar și un pic. În școală ni se spune că este posibil să fie vorba de rezultatul unei reacții chimice. Așa zic ei. Însă oricine a simțit vreodată, știe că nu este nimic chimic în asta. Este un asalt spiritual de dragoste și mulțumire care te lovește, atît e puternic. Atunci crezi că înțelegi totul. Atunci simți că meriță indiferent orice.

Îmi amintesc cum a fost cînd am simțit pentru prima oară. Eram cu unul dintre cei mai mici copii și practicam un soi de joc cu o lingură lungă și o minge lipicioasă. Am făcut o mișcare, am prins mingea pe la spate și am aruncat-o direct spre el; el stătea acolo privindu-mă cu ochii strălucind ca portelanul. Și apoi m-a lovit atît de puternic, încît am crezut că mă va arde pe dinăuntru. Bineînțeles, o dată ce ai simțit asta, vrei s-o simți din nou. De asta Academia te învață să-ți canalizezi sentimentele. Acea senzație ce aparține unei comunități este ceea ce-i ține pe ei împreună. Îi adună și îi ține sănătoși. Oricum, tu ești condiționat doar să guști din asta. Așa îți zic ei la școală. **„Să guști."** Cînd simți că se apropie trebuie să faci un pas în lături și să guști. Nu trebuie să te lași purtat de val. Prima dată, în grădina cu pustiul, am făcut-o și am plătit. În interiorul globului arzător al sentimentului comuniunii se afla doar dezolare neagră, pură, care te lovește și mai tare. Eram atît de deprimat încît am petrecut trei zile încercînd să-mi imaginez cum m-aș putea sinucide cu briceagul pe care mi-l dăduse tata. Totuși, pînă la urmă mi-am revenit și de atunci sînt prudent.

Vrei să știi cît de mult poți lua și împingi limita, dar rămîi în marja de siguranță. Însă au fost unii care au vrut să ia și mai mult. Au luat tot ce au putut și au devenit dependenți. Nu le pasă de consecințe. Sînt cei renegați. Poate mă voi alătura lor.

În al doilea an în cuib mă descurcam destul de bine. Ajunsesem să nu mai simt hamul, iar acele care îmi înțepau spatele se transformau cu ușurință în imagini și cuvinte la creier. Eram mîndru de cuibul meu.

Părintele m-a luat să zbor cu el și ne descurcam destul de bine. Bineînțeles, el putea să vadă, iar radarul îi era ager, așa că nu era ca și cînd l-aș fi călăuzit. Dar el m-a ajutat să pricep sistemul lor de trafic și cum să găsesc calea. Părintele mi-a spus că eram cel mai bun cîine care trecuse vreodată prin cuibul lui. Cîine. Așa a tradus hamul sunetul pentru ceea ce eram. Părintele se emoționase. Am putut simți cum totul se încălzea în mine, deși eu luasem doar o firimitură din acea emoție. Știam că era greu pentru el să se atașeze de o călăuză și apoi să o lase să plece. Era greu și pentru mine. Dar așa trebuia să se întîmple.

***

La cîteva zile după ce Părintele mi-a făcut acest compliment, Directorul mi-a cerut să vin în biroul lui. Cînd am intrat, el stătea în spatele pupitrului, purtînd o pereche de ochelari mari. Asta era un lucru bun, căci ochii lui mici începuseră să se uite la mine într-un mod straniu.

– Ai fost un student remarcabil, a început Directorul.

– Mulțumesc, domnule.

– N-ai mai putea afla de la nimeni ceva care să nu știi deja.

Vorbea emoționat. Întotdeauna mă surprinde cum noi arătăm emoția atît de vizibil – ochii încețoșați, vocea tremurîndă – cu atît de puțin sentiment venit dinăuntru. Directorul începuse să-și curețe ochelarii.

– Am fost contactați de un client foarte, foarte special. O persoană foarte, foarte importantă pe această lume. Pînă acum n-am mai avut niciodată ocazia să servim pe cineva cu un asemenea statut. Din fericire, cred că sîntem gata să acceptăm provocarea. Cred că poți să-i fii călăuză. Cred că ești singura persoană care poate călăuzi acest client.

Și-a pus ambele mîini pe umerii mei și m-a privit direct în ochi.

– Ce spui?

– Voi încerca, am zis.

***

I-am zis Henry. Henry era artist. Prin artist vreau să spun pictor și sculptor. Era cel mai faimos artist care trăise vreodată în lumea lor. O parte a faimei sale se datora faptului că era foarte bătrîn. Trăise mai mult decît toate rudele sale apropiate și acum locuia singur. Acesta era al doilea motiv al renumelui său. Era absolut uimitor și de neînțeles pentru ei cum cineva ar putea **alege** să trăiască singur. Totdeauna ei îl întrebau pe Henry de asta și el le răspundea de fiecare dată că nu trăiește singur, ci cu toți cei care îi văzuseră operele. De fapt, locuia singur și asta lor li se părea un miracol.

Al treilea motiv al faimei lui era acela că Henry era un artist al naibii de bun. Poate că zbura el prin jur, vorbea prin bîzîituri sau făcînd mici dansuri și trăia mestecînd marginile unei frunze uriașe, dar Henry nu putea supraviețui fără vopsele.

Picturile lui erau un soi de cîrpe caraghioase întinse peste diferite forme geometrice, inclusiv cele dreptunghiulare. De cînd își putea aminti oricine, el le acoperea cu desene superbe.

Henry era un mare maestru și ar fi fost pe oricare dintre lumi. Dar bătrînețea îl dărîmase. Orbise. Acum ochii lui mari erau talere lăptoase, iar Henry putea să vadă doar forme indefinite și să diferențieze lumina de întuneric. Își pierduse vederea de mult timp, dar continua să picteze. Apoi i s-a defectat și radarul.

Loviturile repetate la cap îl făcuseră să se strice și să se vestejească, iar Henry se afla în beznă și, pentru prima oară, cu adevărat singur. Dar era încă puternic. Henry nu avea intenția să își piardă timpul într-un cuib pentru cei în vîrstă și să aștepte să moară. Avea multe de făcut! Și așa că a contactat Academia, iar Academia m-a trimis pe mine.

***

I-am spus casei lui Atelierul, căci de fapt asta era. Atelierul se afla situat pe o colină și avea o vedere magnifică către Arbore ale cărui ramuri scînteiau ca fațetele unui cristal de zăpadă. Înăuntru, camerele aveau tavane enorm de înalte și ferestre imense. Erau patru sau cinci camere de locuit și trei pentru muncă. În fiecare colț se aflau picturi sau sculpturi.

Henry a estimat că făcuse un sfert de milion de tablouri, fără să mai țină seama de schițe, studii sau cele neterminate – ca să nu mai vorbim de statuete, imprimeuri, mulaje și desene în tuș pe care le găseai oriunde. Henry nu era prea ordonat. Iarăși alt lucru neobișnuit pentru ei, căci de obicei arătau ca scoși din cutie. Nu însă și Henry. Corpul lui era acoperit cu vopsea, o vopsea veche ca cea pe care o găsești pe casa scărilor dintr-un hotel de demult. Niciodată nu s-a deranjat însă să și-o curețe. Era semnul lui distinctiv. Mi-a spus că atunci cînd fusese tînăr și tocmai părăsise cuibul, neglijența lui i-a dat o mulțime de dureri de cap. Era vechea poveste. Cei care nu-și găsesc un loc în lume sînt cei care încearcă cel mai mult să dea un sens fiecărui lucru. De asta aveți tablouri și cărți, piese de teatru și cîntece și toate lucrurile care nu sînt afaceri sau hrană. Dacă nu-ți poți găsi locul în lume, atunci încearcă și transform-o într-un loc care să ți se potrivească.

***

Cînd m-au dus la Atelier, Directorul se afla acolo curățîndu-și ochelarii și sufiîndu-și nasul căci era alergic. Era prin preajmă și ministrul educației. (Da, au și lucruri d-astea – birouri guvernamentale, locuri

Cinci unde fac afaceri, fabrici unde muncesc, universități – exact ca și noi. Numai că totul este diferit organizat și nu sînt neapărat situate în clădiri monumentale, dar le au, așa cum am descoperit mai tîrziu). Se aflau acolo reporteri din presa lor și cîțiva din cea a noastră. Ai noștri îmi făceau fotografii și mă întrebau cum mă simțeam avînd o responsabilitate atît de mare; Directorul și-a suflat nasul și m-a privit făcîndu-mă să-mi amintesc să rămîn politicos și umil, cu toate că începusem să mă impacientez de tot bîlciul. În sfîrșit, m-au dus înăuntru, iar el stătea acolo, în mijlocul primei camere din Atelier, ținîndu-și mîinile lungi în față și ciulindu-și un pic capul căci nu prea știa ce se întîmplă. Unul dintre ei s-a dus la el – mai tîrziu am aflat că era managerul lui Henry – și i-a șoptit ceva. Henry a dat din cap, s-a apropiat și s-a postat lîngă mine.

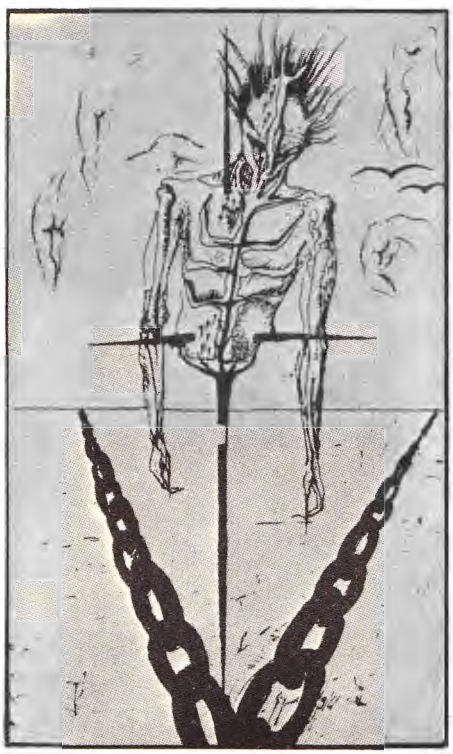

– What's up? a spus el în engleză.

Trebuie să fi exersat un timp îndelungat. Este foarte greu pentru ei să reproducă sunetele pe care le folosim noi ca să vorbim, dar lui Henry îi plăcea la nebunie expresia asta. Odată mi-a spus că el crede că rezuma filozofia vieții lui mai bine decît orice ar putea spune în limba lor. Vedeți, pentru ei „up"(sus) este la fel ca și dreapta sau stînga. Dar Henry și-a dat seama ce mare însemnătate are pentru noi, reprezentînd eliberarea, urcușul, căderea și iar urcușul și căderea. În plus, îi plăcea faptul că putea să scoată acest sunet. Oricum, atunci am simțit primul val venind dinspre el. Din acel moment l-am iubit pe Henry și oice lucru care îl reprezenta.

Nu mai puteam să aștept. În sfîrșit, cîteva ore mai tîrziu, după ce și-au luat tablourile și s-au adunat cu toții pentru o poză de presă, după ce documentele au fost semnate de către Director și Manager, ne-au lăsat singuri. L-am ajutat pe Henry să atingă hățurile.

– Gata, am spus.

Hamul a tradus pentru mine. Henry încă auzea.

– Cum te simți?

– Bine, mi-a răspuns.

Am simțit acele furnicîndu-mi spinarea.

– Mă înțelegi?

– Cred că da.

– Bine, am zis. Să trecem la treabă.

***

Am descoperit că ei îl învățaseră și pe Henry o mulțime de lucruri. Studiase „Psihologia cîinilor", „Fiziologia cîinilor", „Istoria cîinilor". Avea tot felul de cărți despre cum să aibă grijă de mine, iar Managerul angajase un designer ca să-mi facă o cameră ideală. A fost o încercare destul de bună, dar rezultatul seamănă întrucîtva cu ceea ce s-a întîmplat cînd un grup de oameni orbi au încercat să descrie un elefant pipăindu-l. De exemplu, drept în mijlocul camerei se afla o comodă atît de mare că ai fi putut înota în ea. Iar patul era încastrat în zid. Am dormit în camera aceea doar cîteva nopți. Apoi mi-am mutat patul într-o magazie pe care Henry o folosea pentru sculptatul în lemn. Nu prea mai sculpta în ultima vreme, dar magazia încă păstra mirosul de pin. Era micuță, îmi plăcea cum mirosea și cum simțeam așchiile și rumegușul sub tălpi.

Henry nu m-a întrebat niciodată de ce m-am mutat. Avea o abilitate deosebită de a-și vedea de treburile lui. Iarăși un lucru neobișnuit la ei, ei fiind lipsiți total de ceva care să corespundă conceptului nostru de tact sau politețe. Cînd eram în cuib, copiii știau tot ce făcusem, de ce și pentru ce. Pînă la urmă te plictisești să le răspunzi la întrebări și le spui să tacă. Chiar și atunci ei te vor întreba de ce, dar nu și Henry. Aveai sentimentul că el știa că îi vei spune ce vrea să afle fără să fie nevoie să te întrebe.

***

Henry era orb de vreo zece ani de-ai noștri. Întîi și-a acceptat condiția cu umor și a continuat să sculpteze în lut și plastic. Am văzut cîteva piese din acea perioadă și ele sînt forme rotunde, grațioase. Era mai bun ca niciodată, dar voia și mai mult. Dorea să-și recapete libertatea, și pentru asta trebuia să poată zbura. Trebuie să înțelegeți: zborul este singurul lucru pe care ei îl fac individual. Și mai mult decît atît, zburînd ei devin o parte a Arborelui, a lumii lor. Aici Henry avea aceeași concepție ca și ceilalți. Fără zbor era izolat.

Prima dată, eu și Henry am început să exersăm în camera cea mare a Atelierului. Camera asta era o tezaurerie a operelor lui Henry. Erau acolo tablouri de toate mărimile și formele din perioada lui albastră și cea portocalie. Mi-a spus că aceste „perioade" nu erau blocuri solide de timp. Cînd avea o stare sufletească „albastră", el picta în tonurile și stilul acela, iar istoricii și criticii asimilau tabloul perioadei albastre.

Petreceam împreună ore întregi în acea cameră, iar eu mă întorceam acolo cînd Henry se odihnea sau era plecat undeva cu Managerul, doar ca să mă mai uit la toate lucrările. Erau acolo sute de piese, unele de mare faimă precum „Cascada, noaptea" sau „Cojitorii", lucrări familiare tuturor acelora cărora le place arta. Și acesta era locul unde am început să lucrăm cu hamul. Era ca și cum ai juca handbal în sala Medici din Louvru.

În camera aceea se aflau niște stinghii așa că Henry nu era nevoit să zboare prea departe. Henry a luat hățurile, și-a îndoit puțin genunchii, iar eu m-am uitat peste umăr la el.

– Încotro? am zis.

– Alege.

– Ești sigur? Nu vreau să cazi.

– Cine vrea? a replicat amuzat Henry.

Am făcut prima săritură. Ei sînt foarte agili și atît de puternici și de rapizi, încît Henry nu a avut nici o problemă în a-și da seama de direcție sau de distanță din modul în care corpul meu își schimba poziția sub presiunea ușoară a genunchilor săi. Nu-i era frică. Avea încredere că mișcările mele vor fi bune. Și cîteodată cădeam, dar Henry își deschidea totdeauna aripile la timp. Încă de la început, am putut spune că vom face o echipă bună. Nu a trecut prea mult pînă să ne folosim de aripile lui Henry nu numai la aplanarea căderilor. Henry zbura călărind hamul ca pe o șa, iar eu îmi mișcam corpul într-o direcție sau alta ca el să știe cînd și cum să se întoarcă sau cînd să încetinească și să aterizeze. Zburam pînă la etajerele din Atelier situate cel mai sus. Căderea de acolo ne-ar fi fost fatală, dar cu Henry mă simțeam în siguranță. Apoi coboram și eu rămîneam pe loc privind Arborele în amurg și ascultînd pocnetul plăcilor toracice ale lui Henry care se ridicau și coborau. Nu prea era în formă pentru zbor și respira greu. Dar era fericit.

***

Într-o zi am ieșit afară împreună. Era dimineața devreme, soarele abia lumina îndeajuns ca să alunge o parte din ceață și traficul era aglomerat. Arborele arăta ca o bulă de apă clocotită, încețoșată pe margini din cauza atîtora de mulți dintre ei care zburau. Henry m-a lăsat un timp să mă adun. Trebuie că și el era nervos. Apoi i-am auzit pașii și l-am simțit luînd hățurile.

– What's up? a spus.

Mi-am întors privirile la el. Părea cam îngîndurat și discurile înnorate care îi erau ochii semănau cu niște perle. M-am întrebat ce se întîmpla. Nu eram sigur că aș fi avut încredere în cineva să mă conducă printr-o cameră în cazul în care aș fi fost orb, cu atît mai puțin să zbor.

– Sînt gata, am zis.

Henry mi-a prins spatele cu genunchii. Am auzit sunetul sec al plăcilor lui dorsale cînd și-a desfăcut aripile. Apoi ne-am ridicat cu ușurință și duși am fost. Zburam executînd o spirală în jurul Arborelui, iar el rîdea și se rostogolea prin aer asemenea unui copil dintr-un cuib.

La început nu prea am avut de lucru. Apoi ne-am apropiat mai mult de Arbore și chiar că era mult trafic. Tuturor le funcționau radarele și în aer era o vînzoleală care îți făcea părul măciucă. Dar trebuie să uiți asta și să lucrezi cu ochii, urechile și cu intuiția ta. Era ca și cum ai zbura într-un stup cu excepția faptului că albinele cîntăreau 300 de pfunzi. M-am aplecat, am virat și m-am învîrtit în modul în care fusesem învățat și în alte moduri la care nici nu visasem, iar în același timp Henry mîna plonjînd direct în bulevarde și afundîndu-ne chiar în mijlocul circulației la cea mai aglomerată oră a zilei. Nimeni n-a zburat cum zburam noi atunci. Aveam vreo cincizeci de eșecuri și cauzasem vreo duzină de accidente, iar eu așteptam să vină unul dintre polițiștii lor să ne ridice. După o vreme am observat că ei începuseră să se dea la o parte din drumul nostru și să ne privească cum treceam. La început m-am gîndit că se liniștise traficul, dar apoi mi-am dat seama: **vestea se răspîndise**! Știau că Henry se întorsese. Se întorsese din cel mai rău lucru care i se putea întîmpla unuia dintre ei și voiau să vadă cum a reușit.

Am zburat toată dimineața. Apoi Henry m-a întrebat unde ne aflăm relativ la unele repere din Arbore și a început să mă călăuzească el pe mine. Am părăsit Arborele și, pentru o vreme, am urmat un canion adînc, prin care se scurgea un rîu. Pereții erau din ardezie și în crevase crescuseră copaci răsuciți oriunde își putuseră fixa rădăcinile. Canionul devenea din ce în ce mai adînc și mai îngust, iar vîrful îi era acoperit cu o boltă de verdeață, așa că lumina era acum verde-cenușie. Puteai auzi zgomotul unei cascade. Brusc, Henry a tras de ham și am zburat drept în sus, trecînd prin frunziș, pînă la o terasă largă care era umbrită de un alt strat de ramuri întinse și care protejau peretele canionului. Am auzit bîzîituri de activitate. Am aterizat pe terasă, iar Henry a respirat adînc.

– Ce este acest loc? am zis eu.

– Cred că voi ați spune că este o cafenea, a răspuns el prin intermediul hamului.

– „Kaaff", a repetat cu propria-i voce.

Ezitam. Era unul din locurile lor private. Aveau cluburi sau ceva similar, dar nouă nu ne era permis accesul în ele.

– Crezi că e o idee bună să intru și eu? Vreau să spun, te pot aștepta afară. „Ca un cîine credincios", am gîndit.

– Nu ar fi caraghios. Sînt unul dintre proprietari. Poate singurul. Este posibil ca ceilalți să fi murit.

M-a împins un pic și l-am condus înăuntru. Acolo se aflau mese și bănci lungi de piatră pe care ei stăteau înghesuiți. Cînd ne-au văzut, toți și-au încetat conversațiile. „Nu ne plac", am gîndit. „Nu sîntem nimic pentru ei". Iar apoi tot locul a explodat căci ei și-au dat seama că era Henry. Toți se îngrămădeau la el. El îi lăsa să-l atingă, să-l curețe, să-l privească în ochi și să-i mîngîie penele vestejite de pe cap. Iar apoi, ținînd hamul ca să pot înțelege și eu, le-a spus tuturor că el a zburat pînă acolo cu ajutorul meu. Le-am simțit consternarea, dar nu m-am întors ca să-i privesc. La urma urmelor, eram într-o cafenea.

Ne-au așezat la o masă și ne-au adus fiecăruia cîte un platou plin de frunze și cîte un bol cu o băutură obținută prin fermentația nectarului de flori. Henry a început să se ospăteze, apoi a observat că eu nu mănînc. S-a ridicat și am aflat prin intermediul hamului că voia niște hrană pentru prietenul lui. Cineva a plecat și s-a întors cu un castron cu fructe și boabe, așa că am început să mănînc împreună cu ceilalți. S-a întîmplat ca fructele să conțină pulbere alcaloidică în concentrație redusă și deci nu peste mult timp am început să cînt împreună cu ei și să dansez pe masă, iar Henry a zburat cu mine prin preajmă și după aceea i-a lăsat și pe cîțiva dintre prietenii săi să facă cîte o tură cu mine. Henry i-a învățat cum să spună „cîine", iar ei au făcut un cîntec despre asta. Apoi Henry mi-a arătat cîteva din lucrările sale care se aflau pe pereți. Multe dintre ele erau cu adevărat vechi, făcute pe scînduri cu vopsea ieftină care deja începuse să se cojească. Henry le-a descris pe fiecare în parte. Ei nu se atinseseră de nici un lucru de cînd fusese el aici ultima oară.

În general, picturile erau peisaje sau naturi moarte pe o temă din mediul înconjurător. Totuși una m-a impresionat cu adevărat. Era despre doi dintre ei, un adult și un copil. Cel matur stătea în spatele copilului și se uita în jos, la el, cu capul înclinat. Puștiul își înălța capul și-și ridica ochii. Era ceva în felul în care se uitau fiecare la celălalt care mi-a amintit de tatăl meu și am început să plîng. Asta a cauzat senzație. Nu mi s-a spus niciodată că ei ar fi sensibili la emoțiile mele. Într-o clipă erau cu toții în jurul meu, mîngîindu-mă și încercînd să ia o picătură din lacrimile mele. Ar fi trebuit să plîng un rîu ca să-i aprovizionez pe toți. Era atît de mult ceea ce venea înapoi de la ei încît într-o clipă m-am simțit dus departe de val. Atunci a intervenit Henry. Le-a ordonat ferm tuturor să plece de lîngă mine. I-a făcut să tacă și m-a lăsat să-mi revin singur.

– What's up? a spus după ce m-am liniștit.

– Pictura. Ceva din ea mă face să mă simt îngrozitor de trist și fericit în același timp.

– Asta-i tot?

– Da. E o pictură grozav de bună.

– Ai vrea s-o ai?

– Oh, n-aș putea. Aparține acestui loc.

– Le vom da alta. Ai vrea s-o ai? Mi-ar face plăcere să ți-o dăruiesc.

– Bine, am spus.

I-a pus s-o dea jos de pe perete și am luat-o cu noi cînd am plecat.

⁂

Am pus pictura deasupra patului meu din camera de sculptură. Îmi plăcea sentimentul pe care mi-l dădea cînd o priveam. Este bine să ai un tablou în camera ta unde îl poți vedea accidental cînd intri sau cînd te scoli din pat dimineața. Acesta este modul în care trebuie să vezi o pictură. În muzee, cînd faci o vizită și te îngrămădești plin de respect laolaltă cu o mulțime de oameni necunoscuți, e ca și cum te-ai holba la animalele dintr-o grădină zoologică. Îți dă un sentiment de stînjeneală, căci în mod obișnuit n-ar trebui să vezi vreodată animalele în acest fel. Picturile au fost făcute pentru bani sau ca să satisfacă artistul, nu ca să fie expuse cu o mulțime de alte picturi. Oricum, așa gîndesc eu. Într-o noapte i-am spus toate astea lui Henry.

– Asta e teoria ta despre artă? m-a întrebat.

I-am spus că nu e chiar o teorie. Era mai mult o opinie. Și-a ciulit capul căci în limba lui nu exista traducere exactă pentru „opinie".

După un timp s-a luminat.

– Vrei să spui că este ideea ta, a spus.

– Cam așa ceva.

– Eu și cîinele-călăuză gîndim asemănător, a zis. Mă întreb dacă și vedem la fel.

Întotdeauna îmi plăcea să-i amintesc cît de deștept eram, așa că am început să-i explic că ochiul meu avea doar o lentilă, în timp ce ai lui aveau 256. Dar el m-a oprit.

– Privește, a spus lovindu-și zona plată din vîrful capului. Înăuntru. Uită-te prin ușă în camera mare. Spune-mi ce vezi.

– Marginea băncii aceleia.

– De ce?

– Nu știu. Poate din cauza despicăturii lemnului. Întotdeauna m-am întrebat ce l-a despicat așa.

– Culoarea?

– Păi, asta se schimbă, Henry. Știi, o pot vedea din patul meu. Uneori – dimineața devreme, dacă a plouat – lemnul arată gri și maro, împreunate cu un pic de albastru. Vast, așa aș numi culoarea.

– Vast?

– Cum arată lumina în interiorul unei catedrale cînd soarele nu mai strălucește prin ferestre? Asta vreau să spun.

– Vast, a repetat Henry.

N-a mai spus nimic, ci doar a ieșit și m-a lăsat singur. O bucată de vreme am citit o carte, iar apoi am scris o scrisoare alor mei. Le-am spus să nu se simtă prea mîndri de contractul meu. Presupun că aveau dreptul să se mîndrească, dar nu voiam ca ei să se laude cu mine. Le-am scris că am fost norocos să fiu repartizat cu Henry, dar după ce m-am obișnuit cu el, am început să-mi realizez contractul ca și cînd aș fi fost cu oricine altcineva. Am încercat să nu fiu prea grosolan. Dar nu este ceva rău să le amintești amabil de lucrurile pe care ți le-au făcut. Sînt o mulțime de căi de a spune astfel de lucruri fără să folosești termeni direcți. După multe scrisori adresate familiei mele, încă mai găseam noi modalități.

⁂

Am terminat scrisoarea și am trimis-o în rețea, apoi am hoinărit prin Atelier căutîndu-l pe Henry. L-am găsit afară, pe terasa din spate. Stătea în scaunul lui din plasă, lucrînd cu maxilarul la capătul unui băț. Avea o tavă cu bețe în fața sa și mi-am dat seama că fabrica pensule. Henry avea pe lîngă casă o specie de arbust care îi oferea niște tulpini verzi, netede, cu interiorul plin de fibre mătăsoase din care puteai obține fire bune dacă le puneai un pic la topit.

Depinzînd de mărimea vlăstarului pe care îl culegeai, puteai realiza orice fel de pensule voiai, de la cele cît un fir de păr la cele cu care să vopsești o casă. Henry își făcuse o duzină, noi-nouțe.

– Bine, a spus Henry atingînd hamul. Tocmai voiam să te chem.

Și-a mai apăsat pensula nouă pe dosul mîinii, a molfoit-o de cîteva ori, a pus-o în tavă împreună cu celelalte.

– La asta, te rog.

Am luat tava, iar el a prins hățul și m-a condus în camera cea mare. Acolo el pusese în mijlocul camerei taburetul lui, un alt scaun și o pînză pe un șevalet.

– Pune tava jos și așază-te.

M-am așezat. Inima îmi începuse să bată mai repede. Henry a luat loc la stînga și un pic în spatele meu. A ales o paletă și a stors pe ea culorile din tuburi. Erau ca și tuburile de vopsele pe care le folosim noi. Henry știa ce culori voia. Învățase, de cînd orbise, să pună orice de care are nevoie în aceeași ordine de fiecare dată.

– E înnorat azi? a întrebat.

– Da.

– Astăzi vom picta banca, a spus. Cît de departe este?

I-am spus.

– Unde?

Nu eram sigur ce vrea să zică.

– Dacă ți-ai potrivi umerii pe pînză, unde?

– Puțin mai la dreapta decît centrul.

După asta a luat un creion, s-a întors și a făcut o schiță. I-a trebuit cam un minut să deseneze forma băncii. Perspectiva, unghiul, chiar și liniile umbrelor erau perfecte. Era uimitor.

– Cum poți să faci asta?

– Din interior. Așa bătrîn cum sînt, trăind atît de mulți ani aici, îmi amintesc foarte bine. Dar pentru ceva nou – și-a scuturat capul – am nevoie de cîinele meu călăuză.

– Vrei să încerci să pictezi?

– Nu. Voi picta. Prin intermediul tău.

– Dar eu nu pot picta. Nu pot nici măcar să desenez o linie dreaptă.

– Da. Și nici să zbori nu poți.

Gîndindu-mă la asta, a trebuit să zîmbesc. Într-un fel, era o responsabilitate mai mare decît să zbor cu el prin vecinătate. Henry era unul dintre cei mai faimoși artiști care trăiseră vreodată. Oriunde.

–M-ar face foarte fericit, a spus și am simțit un val de emoție venind dinspre el și aproape dărîmîndu-mă pe taburet.

– În regulă, am zis eu. Voi încerca.

– Bine, a spus Henry.

– Dar cum o vom face?

– Învățăm. Ca și cu zborul. Prima lecție este culoarea. la pensula asta. Vreau să amesteci pe paletă culoarea căreia tu îi spui „vast".

⁂

Am realizat acea primă pictură într-o oră. Henry nu era unul dintre artiștii care să se îngrijoreze de moarte pentru o piesă. Îi plăcea să lucreze repede și, de fapt, a trebuit să-l temperez prima dată căci nu elaborasem încă un sistem. Henry m-a ascultat. S-a oprit din agitație și a început să întrebe cum stau

CRISTIAN HRISCU

Lucrurile în picură, să-mi spună unde trebuiau puse culorile și cum trebuiau ele amestecate diferit la ore diferite din zi. Nu m-am gîndit niciodată că aș putea învăța un lucru precum pictura, dar Henry avea un mod să te facă să înțelegi un lucru vorbind despre altceva. Și cîteodată îmi dădea mînă liberă și îmi spunea că puteam face orice doream. Eu mă opuneam, dar Henry spunea că picturile nu mai puteau fi considerate în întregime al lui și că dacă voiam să-l ajut, atunci trebuia să fiu și eu acolo, în ele. Așa că am făcut tot ce am putut. În timp ce lucram trebuia să-i spun totul: cît de mari erau formele și unde erau situate pe pînză. În cele din urmă am elaborat un mod de a le însemna pe o tablă proporțională cu dimensiunile tabloului. Astfel, Henry putea verifica compoziția și știa unde este, deci îmi putea spune cum să continui. Am făcut și o scală a culorilor cu cele primare și nuanțele amestecîndu-se ca notele unui pian. Vocea culorilor, îi spunea Henry.

Era vorba despre comunicare și dărîmarea barierelor astfel încît să spui mult în minimul de timp. Ne-a luat ceva vreme, dar am devenit la fel de buni cum eram la zbor. Eu îi eram călăuza. Henry spunea că simte atîta plăcere emanînd din mine cînd lucram

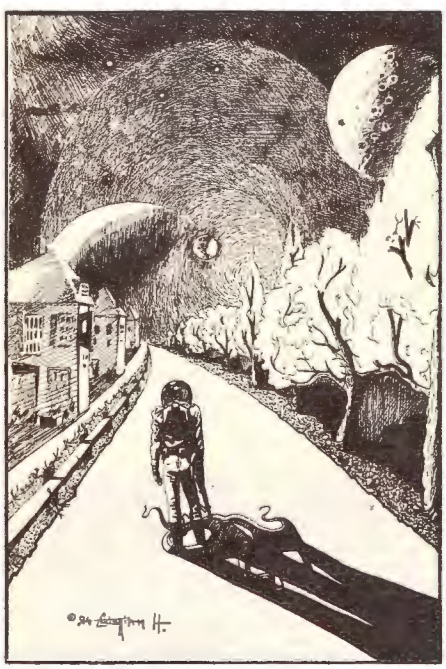

CRISTIAN HRISCU

împreună, încît nu-i păsa dacă vedea tablourile sau nu. Putea să simtă cum arătau și să le păstreze în mintea lui.

Am dus prima pictură a băncii la clubul lui Henry în schimbul celei pe care o luasem. Toți cei de acolo au fost uimiți de tablou și au spus că era la fel de bună ca oricare lucrare pe care o făcuse el. Henry mi-a acordat credit total. Aceea a fost prima lui pictură din perioada **vasta**. De atunci încolo aveam să pictăm lucrări vaste folosind culori vaste. În cele din urmă am realizat o întreagă serie de tablouri în aceeași culoare verde-nisipie. Aproape ajunsesem să fiu la fel de mînjit de vopsea ca și Henry. Și am început să-i înțeleg de ce nu voia niciodată să se curețe.

***

Pînă aici am vorbit aproape numai despre Henry. E natural. Cînd am intrat prima dată în Atelier, mă gîndeam doar la Henry. Dar să nu vă închipuiți că am uitat vreun minut cine eram, de unde am venit sau numărul de zile rămase din contract. Henry știa ce simțeam. A așteptat pînă vestea despre picturi s-a răspîndit. Apoi a aranjat să facem o vizită la Academie.

Era plăcut să te întorci. Eu eram cel mai mare succes al școlii. Aveau fotografii cu mine și cu Henry împreună și poze mai vechi cu mine, slăbănog, avînd părul lung și purtînd un ham de antrenament. A avut loc o întrunire mare, Henry a ținut o alocuțiune pe care am tradus-o, apoi am urmat eu cu discursul meu propriu. Le-am spus că în profunzime cu toții suntem la fel și ca oricine a văzut cu ochii altei persoane înțelege asta. Am adăugat că atunci cînd trebuie să porți de grijă altcuiva, începi să fii mai atent și cu tine însuți. Eram deosebit de inspirat. Le-am servit și o doză bună de Henry. În rîndul de sus, i-am văzut pe Mama și pe Tata strîngîndu-se în brațe pînă au ajuns roșii la față.

Apoi s-a ținut o recepție în biblioteca la care am stat prin preajmă și am încercat să fiu politicos și să răspund la întrebări. Am spus că ciinii-călăuze aveau să fie un lucru important și asta ar putea ajuta colonia să devină mai influentă. De vreme ce sub piele sîntem toți la fel, nu există nici un motiv ca să nu fim călăuze și pentru alte rase. Poate că aveam un talent deosebit pentru asta, cu toate că nu era nevoie de prea mult talent cînd clienții erau atît de drăguți ca Henry. Am spus gogomănii chiar și mai mari decît asta, pînă ce Henry m-a tras un pic mai la o parte.

– Obosit?

– Sînt bine.

– Acel ultim răspuns a fost cam prea mult.

– M-ai auzit?

– Am simțit cum începi să te emoționezi, a spus.

– Păi, am zis, ai putea la fel de bine să fi simțit arșita.

– De ce nu te duci să-ți vezi prietenii?

– Dar ai nevoie de mine aici.

– Oh, nu au să mă lase să plec nicăieri. Și îl am pe Manager ca să traducă pentru mine. Du-te.

Și m-a prins cu mîinile lui mari.

Eu și prietenii mei am mers la o cafenea de la marginea campusului. Puteam vedea Arborele strălucind în depărtare. Ne-am așezat cu toții și la început a fost un moment de liniște. Mulți dintre ei erau antrenați să devină călăuze. Eu încă aveam hamul pe mine și i-am putut vedea pe unii de-ranjați că-l purtam, dar, treptat, ne-am primit cafelele și am început să rîdem; era ca și cînd nu i-aș fi părăsit niciodată. Una dintre fete, pe care o cunoscusem destul de bine înainte, a vrut să ma așez mai aproape de ea. Din cînd în cînd încerca să mă sărute. Nu mă supăram. Să fii cu o fată este unul dintre lucrurile care îți lipsesc cu adevărat, dacă stai și te gîndești mai bine.

Toți îmi puneau întrebări. Semănau mult cu cele care îmi fuseseră adresate mai înainte, pînă cînd un băiat pe nume Scott m-a întrebat cum era Henry cu adevărat.

– Ce vrei să spui?

Scott era unul la care nu ținusem prea mult niciodată. Era tipul de om care întoarce tot pe dos ca să-i găsească o parte proastă. Fusese cu o clasă în urma mea și probabil trebuia să absolvească. Nu m-am gîndit deloc la asta, ceea ce cred că l-a făcut să înebunească.

Scott a spus:

– Vreau să zic atunci cînd își iese din fire? Cum este?

– Nu „își iese din fire" niciodată, am spus și m-am simțit încordat.

– Corect. Este doar cel mai faimos om pe care l-au avut ei vreodată. Toți bîzîie despre el. Nu încep bîzîiturile cînd zbori cu el?

– Cred că da.

– Crezi că da! Trebuie că primești o doză bunicică de fiecare dată cînd ieși afară – ca să nu mai vorbim de ce ai avut parte azi.

Scott a spus asta cu un zîmbet batjocoritor și, lucru interesant, mă înfuriase. Vorbea despre sentimente, și iată unul pe care nu îl mai simțisem de o lungă perioadă de timp.

– La ce dracu' te referi?

– Vorbesc despre cum trăiești tu doar pentru a gusta. Nu ești mai bun decît un renegat de jos, din interiorul Arborelui.

Ar fi trebuit să-l ignor, dar n-am putut. Un lucru este sigur: niciodată n-am gustat toate emoțiile care erau bune pentru mine. De fapt, îmi insufla multă încredere faptul că gustam cît mai puțin. Așa că m-am ridicat, l-am apucat de guler și, practic, l-am aruncat prin aer.

– E puternic, am spus. E cu adevărat puternic și vrei să-l ai cînd trăiești acolo, singur. Dar eu nu-l iau, căci dacă l-aș lua, aș deveni un decăzut. Ar trebui să trăiesc jos, în interiorul Arborelui. N-aș fi capabil să-l ajut pe Henry și deci n-aș fi capabil să mă ajut nici pe mine.

– Te crezi mare și tare, a zis Scott sarcastic. Dar nu mă poți păcăli. Poate că nu vrei să recunoști...

L-am împins înapoi în scaunul său. Brațul lui a lovit masa și o parte din cafele s-au vărsat, apoi toți au sărit în sus. Întregul local tăcea. Am spus că este mai bine să plec.

– Decăzutule, a strigat Scott în urma mea.

***

Scott era un prost, dar și ceea ce îți spune un prost te poate roade și, oricum, era o doză de adevăr în toate astea. Ca să fii ciine-călăuză trebuie să te uiți pe tine însuți. Cîteodată, cînd zbori, ai impresia că toate celulele creierului tău lucrează ca să evite căderea. Te solicită pînă la limită, și chiar simți că dezastrul poate să vină în orice clipă – toată asta era responsabilitatea ta și niciodată nu o puteai evalua exact. D-asta poți vedea ciini-călăuze zburînd cu fețele acoperite, uitîndu-se în altă parte și evitîndu-ți privirea. D-asta călăuzele își pot pierde atît de des aptitudinile. Și crezi că meriți cu adevărat să ai toată dragostea avînd în vedere prin ce ai trecut.

Mă gîndeam la aceste lucruri cînd am plecat de la școală în noaptea aceea. Cred că Henry și-a dat seama că ceva nu era în regulă. Mergeam în mașină împreună cu Managerul. Henry mi-a respectat sentimentele și n-a spus nimic pînă ce Managerul ne-a lăsat la Atelier.

– Încă o recepție, a început Henry. La fel ca toate celelalte.

– Ai fost la multe, nu-i așa? am spus tăios.

Luase cîteva frunze din frigider și le mesteca cu fălcile, dar în acel moment s-a oprit și s-a întors spre mine.

– Avem recepții. La fel ca și voi. Din aceleași motive.

– Bravo vouă, am zis.

– What's up? a spus Henry.

Pot să jur că învățase să dea șuieratului acelui sunet o nuanță de compătimire. Dar în acel moment îl uram pentru asta.

– Nimic.

– S-a întîmplat ceva cînd ai ieșit cu prietenii tăi?

– Nu sunt prietenii mei. Nu am nici un prieten.

A chihotit încetișor.

– Oh, nu cred că este adevărat.

– Nu începe, Henry. Eu sînt prietenul tău. Sînt ciinele tău. Știi ce este un ciine, Henry? Nu-i avem aici căci nu ne putem permite să-i ținem, dar știi ce sunt? Sînt animalele noastre favorite. Le iubim pentru că sunt destul de deștepte să ne amintească de noi și destul de proaste încît să ne iubească indiferent ce le am face. Așa că noi le întoarcem dragostea. Dar nu le respectăm, Henry. Căci gîndim că sîntem mai buni decît sînt ei. Cel mai dobitoc, cel mai redus dintre noi este mai bun decît cel mai grozav ciine, Henry. Și așa îmi spui tu mie, Ciine.

M-a lăsat să vorbesc o vreme. Pînă atunci nu mă văzuse niciodată furios și cred că voia să mă privească. În cele din urmă, a spus:

– **Ciine** este doar un cuvînt. Noi nu avem **ciini**.

Cîine este unul din cuvintele voastre. Reprezintă ceea ce se formează în capul vostru cînd ne auziți vorbind despre voi. Nu te-aș numi niciodată cîine în sensul la care te-ai referit.

– Și cum mai numi?

– Ochi, a spus. Mîini. Prieten.

***

Avea dreptate. Eram toate aceste lucruri pentru el. M-am simțit rușinat că mă descărcasem pe el și mi-am jurat că nu voi mai lăsa niciodată sentimentele să mă doboare. Mi-am spus că ele scot la suprafață o mulțime de alte lucruri nefericite. Acum, că le pusesem în cufărul din mine, totul părea să fie din nou bine. Și pentru o vreme, așa a și fost. Am mai făcut cîteva naturi moarte cu flori și niște peisaje cu copacii din preajma Atelierului. Altădată Henry simțea nevoia să „vadă" textura tabloului și aranjamentul general, dar acum mă lasă din ce în ce mai des să le realizez singur și el punea doar o pensulă sau două. Nu-mi păsa dacă o făcea. După recepție, începusem să am o altă viziune asupra lucrurilor.

La cîteva zile de la aceasta, Henry a declarat că sîntem cam înființați și a spus că trebuie să ieșim. Așa că am zburat prin vecinătate. Se apropia iarna, cîteodată era frig și vîntul bătea binișor. Lui Henry nu-i păsa. Ne-am îmbrăcat gros și am pornit.

De data asta mă obișnuisem cu zborul și începusem să fiu mai atent la locul unde mergeam și la cine sau la ce se afla prin preajma noastră. Eram mîndru de mine pentru că eram capabil de așa ceva; credeam că mă maturizasem și mă detașasem de slujba de cîine-călăuză. Dar, bineînțeles, Henry era cel de care mă detașasem cu adevărat. Știa și el asta. Însă nu s-a plîns niciodată. M-a lăsat să merg pe drumul meu și a așteptat să vadă cum evoluează lucrurile.

Într-o zi am zburat în adîncul Arborelui. Era întuneric și ploua, iar strălucirile fulgerelor păreau să vină din toate direcțiile în același timp, verzi, reci și lungi, umbre ofilite. Ne îndreptam spre un magazin care voia ca Henry să semneze niște cărți de artă. Era unul dintre magazinele noastre, ale oamenilor, și cred că Henry a fost de acord cu asta ca să mă facă să mă simt un pic mai bine.

Nu ne-am spus prea multe pe drum. Am pretins că mă concentram căci era cu adevărat mult trafic. Însă aveam niște sentimente proaste cu privire la Henry. Credeam că ceea ce simțeam pentru el era ceva serios și definitiv. Era doar unul dintre ciclurile prin care trece o prietenie. Ai euforia și entuziasmul începutului, apoi apare reacția. Te simți înspăimîntat de sentimentele tale și încerci să le negi pe ele și pe cealaltă persoană. Totuși, dacă o lași, prietenia merge înainte. Ar fi continuat și între mine și Henry dacă i-aș fi dat o șansă.

Jos, în interiorul Arborelui era de-a dreptul beznă. Ne aflam în cea mai veche parte a orașului și căile de zbor deveniseră borte învechite, netezite de secolele în care fuseseră atinse de vîrfurile în formă de perie ale aripilor. Erau cîteva lumini, care păreau niște licurici, puse la capătul pistelor și tot acolo se aflau și niște cutii care bîzîiau, reflectînd zgomotele de suprafețe și ajutîndu-le radarele. Pentru o vreme am avansat prin sărituri, apoi am ajuns la o intersecție. Erau acolo un bulevard care conducea spre partea deschisă a copacului și trei găuri, toate întunecate ca smoala, care duceau direct în jos. I-am descris lui Henry unde ne aflam și el a spus că trebuie s-o luăm pe gaura din mijloc care da într-un cartier în care se afla și librăria.

– Oh, Henry, nu știu ce să zic, am spus eu.

– De ce? Ce se întîmplă? E în regulă. Te descurci bine.

Era bine pentru el. Henry se distra. Și de ce n-ar fi făcut-o? Asta era pentru el ca o călătorie în josul culoarelor memoriei. Strămoșii lui petrecuseră cîțiva eoni mestecînd și scobind interiorul buștenilor.

– E prea întuneric. N-avem nici o lampă. Ar fi trebuit să-mi spui despre asta.

– Vom merge încet. Știu aceste străzi ca pe buzunarul meu.

Vocea îi suna un pic nerăbdătoare, am simțit-o, iar apoi m-am simțit pe mine însumi dorind să îl mulțumesc. Acolo și atunci, l-am urît. Mai mult decît orice m-am urît pe mine. Eram un drogat. Trebuie s-o recunosc. Indiferent cît de puțin luam, încă trăiam din mila lui.

– În regulă, Henry. Tu ești stăpînul. Să-i dăm drumul.

Cădeam din ce în ce mai jos. Nu puteam vedea nimic. L-am auzit pe Henry mormăind de surpriză o dată sau de două ori cînd ne-am lovit de perete, și m-am bucurat pentru asta. Mă transformasem într-o povară pentru el în același mod în care un călăreț prost este o povară pe spatele calului. Părea că ține o veșnicie pînă la sfîrșitul pistei, dar, în cele din urmă, am picat într-o pistă largă – sau ceea ce ar fi o piață într-unul dintre orașele noastre. Era un loc public în care oamenii fără slujbe puteau sta în timp ce ceilalți mergeau la muncă. În acest caz, cei care stăteau aici erau renegații. Erau vreo șase dintre ei, cu spatele sprijinit de zid, plictisiți și părînd morți pînă am apărut noi în piață. Atunci s-a întîmplat de parcă cineva ar fi închis un întrerupător. S-au ridicat cu toții, rînjind și uitîndu-se unul la altul, pregătiți pentru lucruri rele. Jur pe viața mea. Pînă atunci nu mai văzusem niciodată atîția tipi dubioși adunați la un loc.

– Ce-i? a întrebat Henry.

– Renegați, am răspuns eu. Cîini de pămînt.

– Adevărat? a spus Henry. Cum arată?

– Arată ca dracu', Henry.

Veneau spre noi.

– Cred că ar trebui să ne întoarcem pe unde am venit.

– Din păcate, nu cred că pot s-o fac chiar acum. Trebuie să mă odihnesc.

– Totuși ai putea zbura un pic?

– Bănuiesc că da.

– E o gaură în partea opusă a pieței. Să mergem.

Și-a desfăcut aripile și ne-am luat zborul – dar eram prea înceți iar eu îl trăgeam în jos. Încă puteam să scăpăm de ei căci stătuseră în expectativă un timp îndelungat și Henry cu aripile lui nu era un lucru neînsemnat. Dar unul dintre ei mi-a atras atenția.

– Asta este, a strigat după mine. Cățeluș blînd.

Eu mi-am lăsat jos picioarele și ne-am oprit.

– Ce-ai spus?

– Am spus cățeluș, ceea ce tu ești. De fapt ești mai rău decît un cîine. Un cîine nu știe ceva mai bun.

Ar fi trebuit să-l ignor. Cine era el să-mi spună mie astea? Era o tîrîtură decăzută care probabil a fost și el odată cîine-călăuză. Dar felul în care mă privea, felul în care a spus-o și felul în care mă simțeam au făcut să nu o pot lăsa să treacă de la mine.

– Lasă hamul, Henry, am spus.

– Nu cred că este bine.

– Dacă nu-l lași, atunci este adevărat: sînt cîinele tău, am zis. Lasă-l.

Mă prăbușeam. Nu m-am gîndit niciodată că lui i-ar putea fi frică. Era bătrîn. Stătea acolo orb și singur. Îmi păsa numai de ceea ce simțeam eu. Am aterizat în grămada aceea de mitocani, m-am dus la cel care mă strigase și am sărit pe el. Ei m-au pus la pămînt într-o clipă. Erau bolnavi și lenți, iar eu eram rapid și puternic – dar erau prea mulți și eu nu am putut rezista timp îndelungat. Henry și-a închipuit ce mi se întîmplă înainte să-mi dau și eu seama. Ei au un mod de a suna alarma cu ajutorul aripilor; auzind sunetul își pot da seama cine este în pericol, așa că toți au aflat că era vorba despre Henry și au venit cu sutele, mai mulți decît încăpeau în bortele ce duceau spre piață. Erau un roi. Și erau tocmai ce voiau decăzuții. M-au părăsit înainte să mă omoare în bătaie și s-au așezat cu brațele desfăcute, cu ochii închiși, sugînd toată emoția cu un zîmbet mare, plin de beatitudine pe fețele lor.

***

În dimineața următoare am fost chemat la Directorul școlii. Mă durea. Coastele îmi erau rupte, unul dintre ochi îmi era umflat și nu puteam să-l deschid. Directorul nu a dat atenți acestor amănunte. Voia să profite de ocazie ca să-mi spună cum i-am dezamăgit pe toți. La început nu prea am spus multe. M-am gîndit că ar fi mai bine să-l las să se descarce. Totuși, dacă aș fi știut ce avea în minte, aș fi încercat să spun ceva în apărarea mea.

– O călăuză nu face nimic ce ar putea afecta siguranța clientului a început Directorul. Așa te-am învățat noi. Asta este esența tuturor lucrurilor pe care le facem aici. Și tu, tu în special! Nu ți-am spus zi de zi de enorma responsabilitate pe care o ai? E cea mai importantă personalitate a acestei lumi. Și reputația noastră va crește sau va scădea în funcție de cum te achiți tu de această sarcină.

Apoi a trebuit să spun ceva.

– Poate asta e problema, am zis. De ce să strigăm în gura mare că sîntem servitori? În acest mod ei nu ne vor respecta niciodată.

– Pentru că asta sîntem. Trebuie să reușim în ceea ce sîntem. Apoi vom putea avansa.

– Vreți să ziceți că ei ne vor da o promovare?

I-am rîs drept în față.

– Ca și cum, dacă luăm note bune, avansăm o clasă?

Se înroșise. Probabil se gîndise și el la asta.

– Nu ne vor promova niciodată, am continuat. De ce ar face-o? Sunt mai apropiat de unul dintre ei, de acea „personalitate importantă", decît a ajuns altul dintre noi. Henry n-a spus niciodată: *„Nu mai fii călăuza mea"*. Nu a spus niciodată că sunt egalul lui. El știe ce este el dar nu are nici o idee de ceea ce

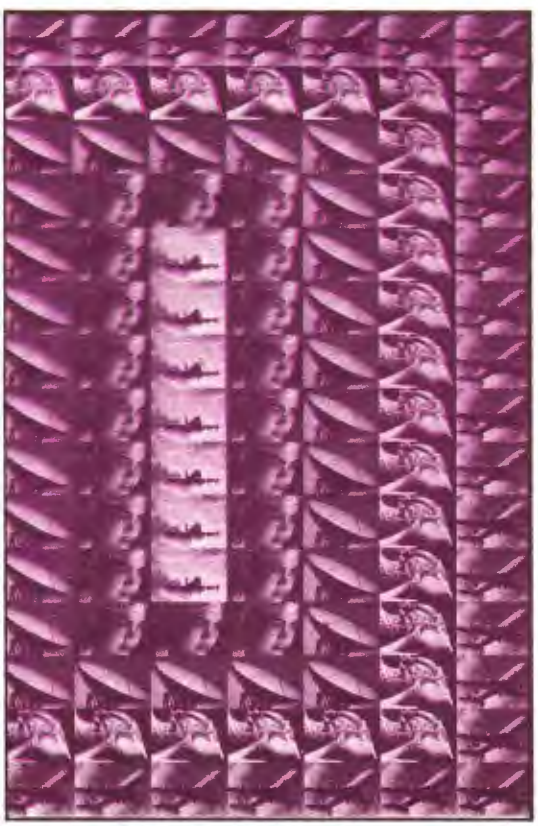

Și suntem noi. Asta pentru că noi n-avem nici o idee. Deci cum ar putea avea el? Toată vorbăria asta despre responsabilitate. Bine, a cui este responsabilitatea pentru faptul că tot la ce ne-am gîndit a fost să ajungem aici? Nu am avut nici o idee ce o să facem după aceea. Absolut nici una. Așa că trăim ca outsideri și ne facem planuri să devenim folositori. Măreț. Iar dumneavoastră stați aici și sperați că vom fi promovați la gradul de necesari.

– Mă așteptam la niște semne de căință din partea ta, a spus Directorul. Dar văd că am cerut prea mult de la tine.

– Așa este. Pot să plec?

În fața lui avea un dosar deschis.

– Să pleci? Une crezi că vei pleca?

– Acasă, am zis. Henry are nevoie de mine.

Directorul a surîs.

– Cine ți-a dat ideea că te vei putea întoarce acolo?

M-am ridicat.

GABRIEL BALAZS

– Ce vreți să spuneți?

– Ai lăsat un client singur în timp ce te-ai angajat într-o luptă. Și ai cauzat și tărăboi. Întreaga bază a relației dintre client și călăuza sa este încrederea. Iar tu ai distrus această încredere. Prin urmare relația ta cu acest client este terminată.

– Sînt concediat?

– Oh, încă ești legat prin contract. Și ne-ai arătat că poți să fii o călăuză excelentă în anumite condiții. Deci îți dăm o a doua șansă. Avem un nou angajament cu o altă persoană handicapată, un cetățean obișnuit de data asta. Unul a cărui viață nu este subiectul aceluiași nivel de importanță...

– Toți sunt importanți.

– Cu toate astea...

– L-ați întrebat pe Henry? E asta ceea ce vrea el?

– O călăuză nouă a fost deja desemnată pentru „Henry", după cum îi zici tu.

– Cine?

– Această informație este confidențială.

– Cine?

Am sărit în față, el s-a ferit palid și asudat. Am smuls dosarul și am aruncat o privire.

– Scott? Îl trimiteți pe Scott?

– E cel mai calificat...

– E un rahat. Nu va reuși niciodată. Henry nu va dori să-l aibă prin preajmă.

– Pot chema paza, a spus Directorul. Pot anula contractul cu tine și familia ta pînă după-amiază, se va găsi într-un lagăr de muncă. Asta vrei?

Am rămas acolo cu dosarul în mînă. Temperamentul meu îmi pricinuise destule neajunsuri și-hainte. Poate d-asta ajunsesem acolo. Am rămas înmărmurit o clipă, apoi am închis dosarul și i l-am dat înapoi.

– Faceți o mare greșeală, am spus.

– Nu cred.

– Eu și Henry ne înțelegem. Sîntem o echipă. Îl ajut să picteze iarăși. I-ar rupe inima...

– Clientul înțelege situația.

– Vreți să spuneți că el știe?

– Eu însumi am avut o întrevedere cu el, a zis Directorul brutal.

Asta m-a dat gata. Dacă lui Henry nu-i păsa, de ce mi-ar păsa mie. Am simțit restul de încredere scurgîndu-se din mine. Dar mai aveam încă o speranță slabă.

– Trebuie să mă duc să-mi iau lucrurile.

– Deja le-am adus aici, a spus Directorul.

***

Mi-a dat o cameră la școală și am locuit acolo cu toate lucrurile mele puse în cutii într-un colț. Nu mergeam la ore și nimeni nu mă verifica. Mă autoînvinuiam și-mi spuneam că, dacă aș putea, aș lua-o de la capăt. Dar, ca totdeauna, asta nu avea nici un efect asupra realității. La sfîrșitul săptămînii m-au mutat într-un apartament dintr-o suburbie a Arborelui împreună cu noul meu-client. Pe acesta l-am numit Lester.

Lester era chimist și orbise într-un accident de muncă. Tocmai terminase programul de reintegrare și asigurarea lui îi permitea costul unei călăuze. Din nefericire, Lester nu era interesat să aibă o călăuză. Trecea printr-o depresie nervoasă puternică și insista să trăiască departe de cuibul meu. Tot ce dorea era să stea singur ziua întreagă și să rămînă orb. Cum și eu simțeam mai mult sau mai puțin aceleași lucruri, formam o pereche grozavă. Dar Lester avea nevoie de cineva care să-l facă să iasă din starea aceea. Dar în dispoziția în care mă aflam, nu eram capabil să înveselesc pe cineva. Așa că, cu Lester care nu cerea nici un ajutor și cu mine neinteresat în a-l oferi, îți poți închipui încotro se îndreptau lucrurile.

Asta nu înseamnă că n-am încercat niciodată să-l fac să iasă afară. De fapt, am făcut cîteva exerciții cu hamul și într-o zi chiar ne-am plimbat prin vecinătate. La sfîrșit, totuși, plimbarea părea să-l fi făcut și mai trist. Și asta însemna că aveam în mîinile mele tot timpul.

Casa lui Lester era mică și deprimantă. Nu aer, nu ferestre. Nu puteam sta singur înăuntru și, cum lui nu-i păsa ce făceam, am început să mă plimb prin Arbore. Nu eram un renegat. Purtam hamul și aveam o carte de identitate, iar dacă cineva m-ar fi oprit i-aș fi explicat că ieșisem pentru un comision. Mă plimbam doar ca să văd locurile. Sus, la vîrf, trebuie să faci escaladă dată fiind distanța dintre scînduri, așa că mă găseam într-o formă fizică destul de bună. Mi-am atașat la ham lumini și am coborît în bortele acelea cît de mult am putut. Speram cu adevărat să-i găsesc pe nemernicii aceia care îmi stricaseră relația cu Henry. Am revenit în piață de cîteva ori, și o dată chiar am stat acolo toată ziua, ezitînd cînd vedeam umbre și așteptîn. Dar ei n-au apărut niciodată. Poate că așa a fost bine. Trebuie să admit că nu aveam o idee clară despre ce aș fi făcut dacă i-aș fi găsit.

Apoi, într-o zi l-am văzut pe Henry. Nu era nici un dubiu uitîndu-mă la capul acela mare și acei ochi înnorați, lăptoși. Mă aflam sus, în crucea Arborelui privind cum se adunau norii, așa cum făceau în fiecare după-amiază în acea perioadă a anului. Și el venea cu aripile deschise, întorcîndu-și încetișor capul dintr-o parte în cealaltă ca și cum radarul încă i-ar fi funcționat. Dar, bineînțeles, nu mai avea nici un radar. Ceea ce avea era un ciine-călăuză în ham. M-am aplecat și, sigur, era Scott agitîndu-și capul și arătînd de parcă urmau să cadă în clipa următoare. Bîzîitul s-a intensificat. Așa se întîmpla de fiecare dată cînd trecea Henry. Oriunde se ducea, era ca o tabletă de calciu aruncată în apă. Iar apoi, ei s-au apropiat atît de mult, încît puteam vedea fața bastardului.

Henry îl ghida. Putea simți ce îi crea lui Scott probleme și îl îndrepta într-o direcție, lucru care îl făcea pe acesta cel puțin nervos; acesta era modul în care se deplasau. Zburau în spirale largi, exersînd împreună, așa că i-am putut urmări pentru o vreme. Dar în final satisfacția mea a devenit amară. M-am simțit singur și înșelat și, pentru prima dată, mi-am dorit înapoi ceea ce pierdusem. I-am urmărit pînă au ieșit din raza vederii. Apoi, mi s-a ivit în minte ideea că aș putea merge să-l văd pe Henry în acea noapte.

***

Partea delicată n-a fost aceea de a pleca de lîngă Lester. Nici nu sînt sigur dacă m-a auzit. Chiar dacă m-a auzit și i-a păsat, știam că nu se va deranja să mă reclame. Era fericit că plecasem.

Așa că m-am dus. Existau rute spre exteriorul Arborelui pe care zburau transportoare, iar eu așteptam unul care să meargă în direcția Arborelui. Pînă la urmă a apărut un camion cu o remorcă înaltă în care am ajuns printr-o săritură. Cînd am aterizat mi-am lovit brațul destul de rău căci m-am izbit de o țeavă și eram și cît pe-aci să cad. Dar eram puternic și hotărît. Gîndul că m-aș putea sinucide în vreun fel nu îmi dispăruse cu desăvîrșire din minte.

Asta a fost bine căci imediat ce am ieșit din oraș, transportorul a prins viteză iar eu a trebuit să mă țin strîns ca să nu fiu aruncat. Apoi, chiar cînd începusem să-mi pun problema cum mă voi da jos, transportorul a fost prins într-o ambuscadă a traficului. Ceea ce îmi convenea de minune. Pur și simplu am coborît și am început să merg pe jos. Puteam vedea Atelierul cocoțat pe o stîncă din fața mea, sclipind în crepuscul.

Era o seară plăcută, cu aerul proaspăt, umed care apare după ploaie. Din spatele boschețiilor se auzeau chițăituri, iar de deasupra capului meu, sunetul traficului deplasîndu-se lent. Terenul era accidentat. Cînd a trebuit să urc la locuința lui Henry, am fost recunoscător săptămînilor de antrenament. De cîteva ori m-am blocat din cauza unor stînci pe care n-avusesem inspirația să le evit și a trebuit să cobor și s-o iau de la capăt. Totuși pînă la urmă am ajuns la parapetele terasei și am aruncat o privire în camera cea mare.

Totul rămase cum fusese. M-am simțit mișcat, dar apoi mi-am rîs de mine. Cine s-ar fi gîndit să schimbe mobila. Am hotărît să aștept. Ceea ce doream era să-l văd pe Henry, dar să-l las în pace pe Scott. Așteptam și priveam dar, după o vreme, mi-am dat seama că nu era nimeni acasă. Așa că am intrat și m-am îndreptat spre bucătărie ca să văd ce alimente au pentru un ciine-călăuză. Am găsit niște șerbet de portocale pe o formă de înghețată. Asta m-a înfuriat mai mult decît orice, Henry era atît de atent în vreme ce Scott era atît de nemenic. Am plătit pentru acea înghețată încercînd să mănînc ce mînca și Henry.

De vreme ce tot mă înfuriasem pe Scott, m-am decis să arunc o privire prin vechea mea cameră. Scott o curățase. Tot lemnul era stocat după mărime pe polița de sub bancă și sculele erau atîrnate în rastel. Tot locul fusese măturat și arăta de parcă și pereții ar fi fost spălați. Era dezgustător. Oamenii nu au nici o treabă să fie atît de migăloși. Și dacă sunt, asta doar ca să se laude în fața celorlalți.

Scott adusese și un birou. Pe partea de sus era cu totul lustruit și avea un rînd de cărți de referință prinse între două plăci de plumb suflate cu aur. Sertarele biroului erau încuiate. Era o insultă

atît de mare la adresa lui Henry. Ca și cum lui i-ar fi păsat de ce avea Scott în birou. Totuși mie îmi păsa. Am găsit o daltă în rastelul de scule.

După ce am stricat broasca sertarului din mijloc, s-au deschis și celelalte. Interiorul lor era la fel de aranjat ca și restul camerei. Am găsit o cutie de oțel în care se aflau bani, foi cu note de la școală, un chitanțier, un carnet de notițe, un ziar, un calendar și un jurnal, în plus creioane, hîrtie și alte materiale. Mai era acolo și o minge de baseball care arăta de parcă ar fi avut o mie de ani. Bine. Întotdeauna fiecare om păstrează cel puțin un lucru care diferă de firea lui.

Le-am scos afară pe toate acestea, m-am uitat la ele și am decis că jurnalul ar fi cel mai interesant lucru cu care să încep. M-am așezat în pat și am început să citesc. Totuși, mergea destul de încet. Scott scrisese ce mîncase în fiecare zi, cîte ore dormise și ce vise avuse. Nu avea nici un motiv să ascundă acest jurnal, căci de fapt te făcea să adormi de plictiseală. Am început să-l răsfoiesc și ajunsesem aproape la capăt cînd am zărit ceva care m-a făcut să strig. „El și H. se duc astăzi la librărie.", am citit. „Am aranjat o surpriză pe drum. Vom vedea ce va face cînd se va întîlni cu băieții."

Toate intrările erau datate și eu am deschis nervos carnetul de plăți și am aruncat o privire. Bineînțeles, acolo erau șase chitanțe în valoare de cîte o sută de dolari-aur atașate paginii, pentru „servicii personale". Și mai erau și semnăturile tuturor care arătau destul de grosolane. Chiar cum te-ai fi așteptat de la niște renegați.

Păi, asta era pentru mine. Se spune că dacă cotrobăi și găsești ceva, nu trebuie să te înfurii pe persoana la care ai căutat, dar asta era treaba mea. Scott îi angajase pe acei împuțiți ca să mă aștepte pe mine și pe Henry. Știa ce m-ar scoate din sărite cel mai mult, a făcut-o și a mers, iar acum obținuse ceea ce dorea. Oh, aș fi vrut să-l ucid.

Dar el nu era prin preajmă și după o vreme m-am liniștit, am devenit mai calm și am început să mă gîndesc la ce trebuia să fac. Este mai bine să fi calm cînd ai de-a face cu astfel de lucruri. Am mai scotocit prin birou și i-am aruncat cîteva din cărți și sculele din rastel. Ultimul lucru a fost necontrolat. Apoi am ieșit, am găsit o scîndură bună sub un pisc aflat deasupra Atelierului, m-am așezat și am așteptat.

Era întuneric în momentul în care s-au întors cu mașina Managerului. Scott a ieșit primul. Părul îi era murdar și hamul i se răsucise. A intrat înăuntru și a urcat în camera lui în timp ce Managerul îl conducea pe Henry. Apoi s-au aprins luminile, l-am văzut stînd uimit în fața biroului, uitîndu-se în jur și coborînd jos ca să-i arate și Managerului. Managerul nu părea prea impresionat. Probabil lui i se părea ca atunci cînd locuiam eu acolo. Dar Scott l-a făcut să-l aducă pe Henry și toți se uitau pe jos. Scott l-a pus pe Henry în contact cu hamul și striga la el. Henry a simțit ceva prin preajmă și l-am putut vedea vorbind cu Managerul. În acest timp Scott curăța. N-ar fi putut suporta niciodată să aibă lucrurile nepuse la locul lor. După o vreme ei l-au lăsat singur și Scott s-a culcat. Apoi Managerul și-a deschis aripile și a spus „noapte bună". Henry nu dormea mult, dar, de obicei, ceilalți aveau nevoie de opt ore de somn la fel ca și noi. Managerul a plecat și eu am mai așteptat un pic. Se întunecase de-a binelea, iar stelele erau răspîndite pe cerul negru ca picăturile de vopsea făcute prin scuturarea unei pensule. Am mai așteptat. Apoi am intrat și l-am găsit pe Henry lucrînd la o pînză.

Aproape că mi-a frînt inima văzîndu-l cum o făcea. Cu stînga pipăia, cu dreapta punea vopseaua și dădea forma locurilor cu proaspăt pictate; dar rata și culorile erau cu toate alese prost căci nu avea pe nimeni care să-l ajute cu paleta. Trebuie că știa; era un pic deprimat, dar continua. Cred că o făcea pentru că îi plăcea să simtă pensula cu vopsea trecînd pe pînză. L-am urmărit o perioadă lungă de timp înainte să văd la ce lucra și să-mi dau seama că era un portret. Era un chip. Chipul meu.

M-am apropiat de el și l-am atins pe umăr. A tresărit. Apoi l-am făcut să ia hățurile și am spus: „What's up, Henry?".

Oh, atunci am captat lucrul acela. Nu l-am simțit niciodată atît de puternic sau atît de pur. Era exact ca aurul lichid turnat chiar în vîrful capului meu. Inima îmi bătea puternic și genunchii mi se transformaseră în ceară topită. Din fericire, Henry știa ce simt și s-a retras. Cînd mi-am revenit, el îmi mîngîia capul și îmi spunea numele încontinuu, nu prin intermediul hamului, ci în engleza lui șuierată.

– Ohhh. Ar trebui să vezi și tu asta, Henry.

Știam că o săptămînă nu voi mai fi bun de nimic după o doză ca asta. M-a ajutat să mă ridic. Eram atît de fericit să-l văd. Nu-mi mai păsa de nimic.

– Ce cauți aici?

– A trebuit să mă asigur că ești bine.

A urmat un moment de liniște. Apoi am spus:

– Deci cum se descurcă noul cîine?

– Nu e ca tine.

– Bine. Multă lume nu este.

Asta l-a făcut să rîdă.

– Te-am văzut cum încercai să pictezi, am spus. Acum vreau să zic. Te-am așteptat aici o bucată de timp.

Și-a ciulit capul.

– Nu ai un client nou?

– Nu-i place să iasă. Adevărul este că nu prea cred că e prea fericit să mă aibă prin preajmă.

– Așa că ai fugit.

– L-am întrebat dacă aș putea pleca pe afară.

– Totuși nu i-ai spus că vei veni aici.

– Nu i-ar fi păsat.

L-am simțit cum mă privește.

– Nu, nu i-am spus.

– Vei intra în și mai multe necazuri, a zis Henry.

Vocea îi suna obosită și îngrijorată. Și mai rău decît att: îi sună bătrîna. Știam că era vina mea. Știam că îi lipsesc și știam că-l dezamăgisem. Dacă mi-aș fi urmat antrenamentul, aș fi fost și acum cu el, iar Scott ar fi fost cu Lester sau cu altcineva.

– Ai fost în camera lui Scott, nu-i așa? a spus Henry serios.

– Da. Înnebunisem. Voiam să-l termin.

– Pentru ce „să-l termini"? El nu are nimic de a face cu ce s-a întîmplat.

Mi-am mușcat limba. Voiam să-i spun ce făcuse Scott, dar nu puteam. Trebuia să accept responsabilitatea pentru ceea ce făcusem eu. Am jucat cum mi-a cîntat Scott. Planurile lui nu s-ar fi realizat dacă mi-aș fi păstrat firea. Dacă i-aș fi spus lui Henry ce știam, l-aș fi dezamăgit și mai mult.

– Scott era foarte supărat.

– Știu.

– Ar trebui să îndrepți lucrurile, a spus Henry. Ar trebui să te duci sus și să te oferi să-i faci curat în cameră.

Adevărul pe care îl păstram în mine practic îmi făcea să-mi plesnească capul, dar nu puteam spune nici un cuvînt. Deoarece orice lucru pe care îl spunea el era un adevăr mult mai important.

– Bine. Dar acum doarme, Henry, și...

– Da?

– Henry, aș vrea atît de mult să zbor cu tine încă o dată. Ai accepta?

A chihotit un pic. Ei au un fel de a o face încît sună exact ca chihotitul mamei tale.

– Te rog, Henry! Nu am avut niciodată șansa să punem capăt relației noastre. Ei doar au venit și m-au luat. Te-au întrebat ei ce simți sau crezi că trebuie să facă? Știu că numai putem schimba nimic, dar cel puțin am putea zbura pentru ultima oară. Poate că va fi mai ușor pentru tine după aceasta. Poate va fi mai ușor pentru mine să accept lucrurile. Apoi m-aș gîndi întotdeauna la ce s-a întîmplat. Te rog, Henry.

– Bine, a spus. Încă o dată pentru mine și pentru tine.

L-am scos pe terasă. Erau atît de multe stele încît ai fi putut citi la lumina lor. Henry a luat hățurile, și-a strîns genunchii, și-a înălțat aripile și am pornit. Pînă atunci nu mi-am dat seama niciodată că era atît de puternic. Sunetul aripilor lui părea bubuitul unei tobe, lua curbele cu autoritate și urca cu o asemenea ușurință încît am crezut că va zbura spre cer pînă ce vom rămîne fără aer. Urcam și urcam, mult deasupra Arborelui pînă cînd din oraș a rămas un bulgăre de lumină neclară. Henry nu zicea nimic. Doar continua urcușul iar apoi, dintr-o dată, ne-am îndreptat în jos într-o scufundare abruptă. M-am înghesuit în el fără să mă gîndesc la pericol. Împreună zburam drept în jos, direct spre periferiile Arborelui, direct în trafic și în centru. Mă mișcam din pur instinct și din intuiție și aveam dreptate de fiecare dată. Ne afundam din ce în ce mai adînc în șoselele-borte și apoi ieșeam iarăși la lumină, spiralam în jos în jurul axului, pînă cînd el, în cele din urmă, s-a oprit și a folosit toată energia pe care o acumulasem în timpul lungului nostru plonjeu ca să ne ridicăm într-un arc curbat, lipsit de efort, îndreptat spre Atelier. Era palpitant. Părea că el își consuma toată viața în acel zbor. Simțea și el asta. În seara liniștită, răcoroasă, cu Atelierul în față, îi puteam auzi pe ei cum bîzîiau. Toți știau ce făcea Henry. Poate că știau și ce i se va întîmpla. Eu însă nu știam nimic. Eram foarte fericit că puteam iarăși să zbor.

Ne-am apropiat și am aprins luminile hamului, iar acolo, pe terasă, i-am văzut pe Scott și pe Manager. Scott ne urmărea și m-am gîndit că e probabil să-l fi sunat deja pe Director, iar asta a stricat sentimentul pe care îl trăiam și m-a făcut să-mi uit toate intențiile bune. Voiam să mă duc la el chiar cînd voi atinge pămîntul și să dau dracu' toate celelalte lucruri. Așa că atunci cînd am intrat, cu Henry deschizîndu-și cît mai mult aripile ca să ne oprim, eu aveam picioarele pregătite și, apoi, Henry s-a răsucit un pic, îndeajuns de brusc ca să plesnească centura de siguranță al hamului iar eu am căzut. Am aterizat pe terasă în timp ce el se deplasa urcînd, zburînd orb.

Pe moment a fost caraghios. Henry se îndrepta în sus, înspre depărtări. Inerția mă trimise direct în Scott și, împreună, ne-am întins peste Manager. Am sărit în picioare și eram pregătit să-l trag și pe el în sus ca apoi să-l pocnesc în cap. După aceea mi-am dat seama că Henry pierduse hamul. Am privit în sus. Îl puteai vedea spiralînd spre stele care străluceau ca pulberea de diamant pe o podea de marmură neagră. A făcut o curbă amplă spre dreapta și l-am văzut cum își bate aripile ca să prindă viteză. Apoi a fost ca și cum munții s-ar fi ridicat și s-ar fi postat în fața lui. Henry a zburat direct în ei.

Cîțiva bolovani și pietricele au coborît zomăind pe panta abruptă. Apoi a urmat liniștea.

***

Ei au un sistem de legi, o justiție, un forum asemănător unei curți, așa că m-au dus la judecată. Eram prima ființă umană care intra sub jurisdicția lor. De obicei, noi nu meritam deranjul, dar dat fiind faptul că Henry era atît de important, ei m-au declarat cetățean și apoi mi-au adus acuzațiile.

M-am dus la judecată cu gîndul că m-aș putea apăra singur. Dar după cîteva zile am văzut că ei erau interesați doar de reconstituirea circumstanțelor crimei. Nu i-aș putea învinui, cred. De vreme ce este imposibil pentru ei să se mintă unul pe celălalt, dovedirea vinovăției nu este necesară. Tot ce aveau de făcut era o descriere

11 oficială. Şi ei n-aveau stabilite nici pedepse. După ce reconstituie totul, ei adoptă aceeaşi sentinţă indiferent de ofensă pe care au judecat-o. Nimeni n-o contestă. Legile nici măcar nici nu sunt scrise. Sunt întipărite în ei.

Potrivit obiceiului, acuzatul poate alege locul de judecată aşa că eu am luat amfiteatrul şcolii. Aveam un avocat, ei aveau un procuror, iar martorii veneau făceau depoziţii şi răspundeau la întrebări. L-au chemat pe Director care a spus că fusesem înlocuit din cauză că îmi abandonasem postul ca să mă lupt cu vagabonzii şi deci am pus în pericol viaţa stăpînului meu. Aşa a spus: stăpîn. Avocatul meu a încercat să răstălmăcească asta spunînd că doar încercam să-l salvez pe Henry de renegaţi, dar ei i-au adus pe acei nenorociţi înăuntru şi aceştia au jurat că nu erau deloc interesaţi de Henry ci doar au făcut o glumă pe seama mea. Am aşteptat ca avocatul meu să spună ceva; totuşi n-a făcut-o aşa că am sărit eu.

– Spuneţi, n-aţi fost voi anunţaţi că vom merge la acea librărie?

– Cine ar fi făcut-o?

– El, am spus arătînd dramatic spre Scott care venise la fiecare înfăţişare.

– Ce-i cu el?

– Nu v-a plătit el să săriţi pe noi?

– Nt, a făcut bădăranul. De ce ar fi făcut asta?

– Pentru că sunteţi nişte rahaţi, am zis eu. Şi rahaţii sunt totdeauna de vînzare pentru un preţ bun.

A zîmbit spre mine.

– Poate aşa este, a spus. Cu cît te plătesc ca să porţi zgarda aia?

Cred că nu m-a ajutat faptul că am sărit pe el. A fost nevoie de cîţiva dintre ei ca să mă ţină în timp ce eu strigam că totul este o minciună, că am aflat despre plăţi din carnetul găsit în camera lui Scott şi că ei ar trebui să-l cheme şi să-l întrebe despre asta; că eu şi Henry ne iubeam, că am încercat să-l scot din piaţă şi că el mi-a dat drumul căci dorea să zboare singur; că nimeni nu trăieşte veşnic, nici măcar Henry, şi că, dacă doresc cu adevărat să-l cinstească, ar trebui să nu-i întîneze memoria spunînd că a fost omorît de cineva. Aveam destulă elocinţă printre loviturile pe care le primeam. În cele din urmă m-au legat de un scaun şi au mai introdus cîţiva martori. A intrat Lester şi a spus că fugisem. A intrat Scott – cu ochii tot timpul la frînghia ce mă lega de scaun ca să fie sigur că nu pot scăpa – şi a mărturisit că îi cotrobăisem prin cameră şi chiar îi distrusesem un tablou pe care el şi Henry îl făcuseră împreună. Urcase pe acel podium şi mintea. Cred că asta nu prea conta. Ei ştiau că noi putem minţi. Şi pentru că era un talent pe care ei nu-l aveau, au presupus că toţi suntem mincinoşi.

***

După cîteva zile au închis dezbaterea şi au trecut la vot. Oricine urmărise procesul sau citise stenogramele putea participa la decizie. Şi-au adunat capetele împreună, milioane dintre ei, şi au votat un verdict unanim. Eram găsit vinovat de crimă prin neglijenţă. Sentinţa era să fiu dus pe Stîncă şi să rămîn acolo pînă voi muri.

Mi-au acordat o seară la şcoală înainte ca sentinţa să fie executată. Stăteam în vechea mea cameră, cu o gardă postată în exterior şi întreţinîndu-mă cu cîţiva vizitatori. Nimeni nu avea prea multe de spus. Am sfîrşit prin a le descreţi frunţile şi a susţine majoritatea

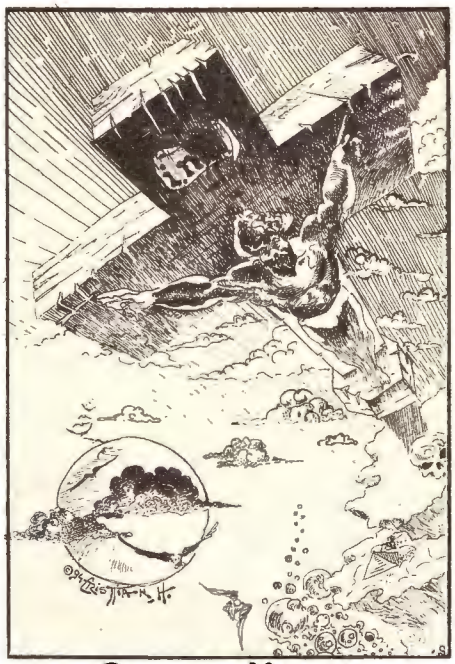

CRISTIAN HRISCU

conversaţiei. Nu mă supăram că-i făceam să se simtă mai bine. Cineva trebuia să o facă.

Dar mi-a fost greu cînd, în cele din urmă, a apărut Tata, spre sfîrşitul serii. Cred că Mama nu putuse suporta să mă vadă; Tata mi-a făcut o fotografie ca să i-o ducă.

Am sporovăit un pic despre noua casă pe care ei şi-o construiau şi despre cît de bine se descurcă fratele meu în marina comercială. Apoi a urmat stînjeneala aceea care aşteaptă să pătrundă cînd o persoană vrea ceva şi cealaltă ştie asta dar nu ştie ce anume. Ceea ce voiam eu era ca el să-mi mulţumească cel puţin pentru că am fost un fiu bun şi am încercat să-mi îndeplinesc contractul. Totuşi nu a spus nimic din astea. Ceea ce a spus pînă la urmă a fost că nu trebuie să-mi fie frică cînd va veni sfîrşitul.

– Vrei să zici cînd voi muri.

– Cînd îţi vei da seama că totul s-a sfîrşit.

– Asta trebuie să se întîmple atunci cînd mori, am spus.

– Nu te gîndi la asta acum. Dar aminteşte-ţi să fi curajos. Cînd va veni timpul.

– „Cît de curajos va fi el?" m-am întrebat .

– Fiule, a spus.

– Da, Tată.

– Îţi aminteşti ziua în care te-am adus aici? Ţi-am dat ceva. Un cuţitaş. Îţi aminteşti?.

– Da, Tată, îmi amintesc.

– Îl mai ai?

L-am privit.

– Vor să ţi-l iau.

– Dumnezeule, Tată.

– Chiar dacă n-ar fi spus-o ei, tot aş fi dorit să-l iau. Ar însemna mult pentru mine.

– Chiar aşa, Tată?

– Da.

Aşa că i l-am dat. Fiind o fire slabă n-aş fi putut niciodată să mă înfurii cu adevărat pe el.

***

Mi-au oferit o masă bună. Lucruri de acasă ca raci şi un castron de ridichii. Am mîncat cît de mult am putut. Doream să stau un timp îndelungat acolo, pe Stîncă. Probabil că aveau un record pentru cît de mult timp poate cineva să rămînă în viaţă. Oricare ar fi fost, doream să încerc să-l dobor. Mi-au dat şi nişte bere şi nişte brandy la desert, aşa că m-am simţit un pic cam adormit în momentul în care am terminat. M-am întins pe pat cu braţul peste ochi. După o vreme am auzit uşa deschizîndu-se. Am privit întracolo. Era unul dintre ei şi arăta atît de mare în cadrul uşii. M-am ridicat şi am văzut că cineva luase farfuriile cu resturile de la masă.

– Cară-te de aici, am spus. Apoi am văzut că era Managerul.

Ţinea hamul meu. Nu se mişca. Doar se uita la mine, încerca să vadă cum eram. Cînd am ajuns la el, mi-a întins hamul, iar eu mi l-am pus.

– Cum te simţi? a spus el.

– Oh, minunat. Nu m-am simţit niciodată mai bine.

Bănuiesc că ştia ceva despre sarcasm, căci nu a spus nimic. Pînă la urmă l-am întrebat ce căuta aici.

– Am venit să-ţi aduc hamul. Va trebui să-l porţi mîine.

– Şi, mă rog, de ce trebuie?

– Eşti o călăuză, a zis.

–M-a privit şi, brusc, m-am simţit prost. Era unul dintre cei care au încercat totdeauna să-l ajute pe Henry şi ştiam că Henry fusese mîndru de el.

– Ştii, îmi pare rău de cele întîmplate, am spus.

– Nu ai de ce să-ţi pară rău.

– Eşti singurul care simte asta.

– Nu sunt singurul, a zis Managerul.

– Dar nimeni nu spune.

– Nu ăsta este felul nostru.

– Nu, cred că nu.

S-a întors, gata să plece.

– Stai un pic. Pot să te întreb ceva?

A privit înapoi. Ochii săi îi străluceau ca sticla neagră.

– Ce crezi că se întîmplă? După ce mori?

– De ce mă întrebi asta? Ce crezi tu că se întîmplă?

– Nu ştiu. Te schimbi. Dar cred că încă exişti pe undeva într-o formă diferită.

– Consideri că ar fi vreo diferenţă pentru noi?

– Nu, bănuiesc că nu.

– Noi credem că poţi rămîne. Poţi vedea şi acţiona prin intermediul altora. Dacă vrei şi dacă eşi suficient de puternic.

– Henry era puternic, nu-i aşa?

– Poartă hamul mîine, a spus.

***

Ceea ce au făcut a fost să mă pună pe Stîncă. Era un dom de bazalt fumuriu aflat în mijlocul unei căldări imense. Era înalt, abrupt şi lustruit ca marmura din cauza vîntului. Nu aveai de ce să te agăţi. Fundul văii era ticsit cu oasele celor care fuseseră înaintea mea. Dacă eşti unul de al lor, îţi leagă aripile şi te lasă acolo evitat de toţi ceilalţi. Apoi singurătatea şi umilinţa te copleşesc. Eventual te recunoşti învins şi vîntul te împinge jos. Fundul căldării era plin de cadavrele criminalilor.

Stăteam pe Stîncă şi mă gîndeam să sar.

Cerul avea culoarea aceea verde-maro căreia Henry îi zicea vast. Deasupra Arborelui văd ceva micuţ strălucind în nori. Se măreşte. E unul dintre ei, zburînd direct spre mine. Aş vrea să fi fost Henry, să vină să mă ia acasă la Atelier, dar bineînţeles că nu este.

E Managerul. Iar eu port hamul.

Traducere
Cătălin TENIŢĂ

Ovidiu BUFNILĂ

CADAVRE DE LUX

ŞAPTESPREZECE

– Şi-acum să reînceapă concursuuuu'! strigă Mefisto desprinzîndu-se din braţele Elvirei. Pam!Pam!Pam!

– Pam, pram, pam, pam! strigară morţii învioraţi bătînd din picioare şi aplaudînd cu frenezie.

– Şi-acum o se vinăăăă....

– O să vinăăăă!

– Doctorul Moreau! strigă Mefisto dînd din braţe ca un apucat.

Cortina fremătă. Stelele de staniol sclipiră spăimoase. Bubui tunul de mucava. Panglicile de mătase se unduiră prin aerul încins. Morţii stăteau cu sufletul la gură. Fifi Baston îşi dădu cu presupusul:

– Dragă, am auzit eu ceva de tipu' ăsta! Nu-mi miroase a bine chestia! Din cîte ştiu eu, ar cam fi făcut experienţe pe oameni. Undeva, pe o insulă în Pacific.

– A zis ceva la radio, ţin şi eu minte! şopti Genoveva Grigoriu. S-a dus un vas de război să-l scoată de-acolo şi el l-a făcut praf c-o rază verde!

– Aiurea! strigă domnişoara Margareta. Ăla cu raza era ingineriu' Garin. Săracu'! Era sărit de pe fix!

– Lăsaţi flecăreala! zise judecătorul Leon. Ce-i cu doctoru' ăsta?!

– Cine ştie? Nu vezi c-aici e ca la casa de nebuni? zise disperat primarul Iamandi.

Doctorul Moreau ţîşni ca o rachetă de după cortina întelată. Avea o goarnă-n mîna dreaptă. Slobozi! nişte sunete asurzitoare apoi scoase din buzunar un pistol cu apă şi răcni ca un apucat:

– Cine mişcă, mişcă mooort!

Cum să te mai bîţîi?! Cum să mai baţi din palme? Cum să te mai hlizeşti dacă-ţi cade cîte-un nebun, aşa, pe cap?!

– Doamnelor şi domnilor, bună seara! zise doctorul Moreau. Am informaţii sigure că cineva încearcă să descopere frecvenţa optimă c cîmpurilor informaţionale aflate-n joc! Acel cineva e aici, la circ! O să-l dau la groapă cu furnici! Ha, ha, ha!

Hait, înfăţişarea mirosea ea ceva, ceva .Prinsese de veste că Spiridon Iordache făcuse armata la forţele speciale. Se arăta gata, gata să-i facă praf pe morţii care complotau împotriva Diavolului sau ce naiba o fi fost arătarea aceeea. Moment de tensiune maximă. Nu te pui cu nebunii că eşti mai nebun decît ei .Să le joci în strună?! Altfel cum?

– Doamnelor şi domnilor! Vă avertizez că orice manipulare a cîmpurilor informaţionale în scopuri...

– Scopuri! Scopuri! Scopuri! se prostiră morţii vrînd să-i ţină hangul nebunului de doctor.

– Liniştteeeee! urlă doctorul Moreau făcîndu-se foc şi pară. Vă avertizez că orice cucerire a ştiinţei poate fi folosită în mod...

– Intenţionat! Intenţionat! Intenţionat!

– Tăcereeeee! Mă adresez pe această cale tuturor naţiunilor şi guvernelor! Să se semneze un tratat...

– Tratat! Tratat! Tratat!

– Să nu se folosească aceste cîmpuri informaţionale în scoprui paşniceeee!

Da, era nebun de legat. I se umflaseră obrajii. Gata să-i sară ochii din cap. Un zărghit. Plin de intenţii belicoase.

– Cîmpurile informaţionale pot aduce succese remarcabile în lupta împotiva...

– ... răxboiului! strigară morţii cu jumătate de gură sculpînd sînge.

– Împotriva păciii! urlă Moreau agitîndu-şi pistolul cu apă. Război şi iar război! Anarhie! Panaramă! Experienţe negative!

– Timpituleeeee! răcni Balthasar Balthasarian strivind un vierme roşiatic între dinţii cariaţi.

Doctorul Moreau nu-l luă în seamă. Suflă-n goarnă. Alergă de jur împrejurul arenei. O privi pe Elvira drept în ochi. Rînji la ea. Îi scoase limba. Croncăni:

– Aşteeepţi întrrrrebarrreaaa?!

Elvira-l privi dezgustată. Undeva, pe banca-i proaspăt geluită, matuşă-sa, madam Elefterescu se dădea de ceasul morţii, îşi frîngea mîinile, aproape plîngea de ciudă. Dacă-i descăpăţînau nepoata?! Doamne, ce ticăloşie! Şi ce de remuşcări avea că fusese atît de hulpavnică şi de naivă! Doamne, ce se mai dispreţuia!

–Doctore, ne cam duci cu vorba! strigă supărat primarul Iamndi.

Hei, ce curaj! Morţii-şi dădură coate. Se priviră pe sub sprîncene. Ei, doctorul Moreau nu părea chiar atît de fiorosl la să-l fierbem niţel, să-i iasă mustu'!

– Huooooo! răcni Eleonora Ochean trăgînd un fluierat strașnic.

– Măăă! ţipă Lăscărică înfindu-se şi el.

– Pe bune, dom'le, trage de timpl strigă Fifi Baston.

– Lasă-l dragă, or să-i taie capu'! Parcă văd! murmură domnişoara Margareta.

– Dom' doctor Moreau, hai că-i tîrziu! laca, e noapte şi tre' să ne cărăbănim! Ce tot te codeşti! Pune bubuitoarea întrebare.

Nu ne mai aburi atîta! zise mîrîind avocatul Luigi.

– Cine mişcăăă, mişcă mooort! îl ameninţă doctorul Moreau agitîndu-şi pistolul cu apă.

– Auzi, dom'le, taică-tău ştie că umbli cu arme de foc? îl luă peste picior Fifi Baston.

Dar cine să fi fost taică-său?! Domnişara Margareta zise c-a auzit ea la radio c-ar fi H.G. Wells. Da, da, nu încăpea nici o îndoială. Madam Elefterescu încercă s-o contrazică dar se lăsă păgubaşă. Se ducea pe apa sîmbetei premiul.

– Tăcereee! urlă doctorul Moreau. Am de gînd să vă disec să văd ce-i înăuntrul vostru! O să vă tai felii, felii! O să mă uit prin măruntaiele voastre! N-aveţi scăpare! Poate găsesc vreun virusel, ceva! Ha, ha, ha! la uită-te la ei cum mai tremură! Păi nu v-a zis dragul de Mefisto să vă lepădaţi de suflete?! N-aţi vrut?! Aţi intrat pe mîna mea! O să vă transform în crocodili, în gîndaci de bucătărie, în melci! Ce-mi plac mie grădinile zoologice! Le adorrrr! O să vă transform în colibri sau în veveriţe! O să-mi mîncaţi din palmă, pot să jur!

– Dom'doctor, ce rău v-am făcut?! întrebă Lăscărică dînd semne reale de nervozitate.

– Sunteţi nerecunoscători, morţişorilor! urlă doctorul Moreau. Sunteţi obraznici! Zurbagii! Faceţi gălăgie! O să vă injectez un ser, să nu vă mai scălîmbăiaţi în halul ăsta! Cercetarea ştiinţifică are nevoie de disciplină! De ordine-n gîndire! Ce fel de cobai sunteţi?!

– Dom'doctor, chiar vreţi să ne tăiaţi în două? întrebă Lăscărică începînd să tremure de frică.

– Da' ce credeai, cerşetoraşule?! O să-ţi fac urechiuşele tăiţei! Le toc pîn' ajung la celulă! La atom! La quarc!

– La ce? întrebă Fifi Baston

– La quarc, dragă! şopti madam Elefterescu. E-o particolă de rnaterie foarte, foarte mică...

– Aşa, ca un spermatozoid?! întrebă Fifi Baston sclifosindu-se şi zîmbind subţire.

– Curva tot curvă! La ce să se gîndească ea?! oftă cu obidă madam Elefterescu

Doctorul Moreau făcu cîţiva paşi de dans dîndu-le cu tifla morţilor. O băgaseră pe mînecă, săracii. Pîn' la urmă comis-voiajorul Balthazar Balthazarian zise:

– Auzi, doctore, crezi că noi nu ştim ce-ţi poate pielea? Am auzit noi ceva, ceva despre succesele tale! Vrei să ne transformi în animale?! Cît am trăit am mai înghiţit noi hapu' ăsta! Acu' însă, gata! Nu mai merge figura! Auzi, de ce nu termini dumneata cu prostiile?! Cîştigă-ţi existenţa în mod cinstit! Fă-te cîmătar!

OPTSPREZECE

– I-ai tras-o, Balthazar, băiatule! strigă judecătorul Leon izbucnind într-un strașnic hohot de rîs. Să-l vedem mai departe! Care-i întrebarea aia bubuitoare?!

Doctorul Moreau se apropie de Elvira. Făcu o reverenţă-n faţa ei şi-i sărută mîna. Îşi trecu degetele trandafirii peste chelia lucioasă. Rînji. Acu' i-acu', fată dragă. Nebunul o să-ncerce să te pună-n dificultate. O să vrea să pună mîna pe pachetul tău de energie.

– Hai că trece timpu' regulamentar! strigă Lăscărică.

Doctorul Moreau se întoarse spre el şi-i zîmbi:

– Cerşetoraşuleeeee! Eu am făcut experienţe şi cu scurgerea timpului! Am îmbătrînit nişte tipi aşa, ca tine, tare vorbăreţi... În numai două minute i-am îmbătrînit... Şi pe urmă i-am transformat în nişte fipitori bătrîne, bătrîne de tot... Vrei să-ţi arăăăt?! Te codeşti, cerşetoraşuleee!

– Dom'le, nu ne mai speria de pomană! Noi ştim că eşti una din înfăţişări! Ştim că sub chipul tău se ascunde Mefisto iar că sub chipul lui se ascund fanfaragii şi clovnii şi tambur-majorul. Şi că la capătul capătului e Diavolu'. Iar sub chipul lui se ascunde fiinţa aia cosmică de rangu' II! strigă judecătorul Leon lovindu-se cu palmele peste genunchi.

– Nici măcar! zîmbi galeş doctorul Moreau.

– Ai dreptate! îi răspunse gîfiind judecătorul Leon. Sub chipul tău se ascunde profesorul Pierronnax!

Asta-i. Era un talmeş-balmeş în capul tuturor morţilor. Cînd albă, cînd neagră. Nu mai ştiau nici ei. Poate că nebunul de doctor voia să-i taie într-adevăr felii, felii. Dar poate că le voia şi sufletele! Sau avea de gînd să pornească vreo cruciadă... Ce tîmpenie! În ce cruciadă ar fi putut porni morţii?!

– Cruciadă?! Dumneata, de colo, te-ai gîndit la cruciadă! strigă doctorul Monreau arătînd cu degetul către spiţerul Fabian. Da, dragii mei morţi! Ar trebui să pornim o cruciadă! Să eliberăm sufletul omului! Să-l descătuşăm! Să-i salvăm din Imperiul Binelui! Să-l scoatem din Ţara Mileii! Da, visez păcatul! Da, visez murdăria! Da, visez gloria! Da, visez puterea asupra întregii lumi! Vom lua bubele, rahatul, sculpatul, vinturile, rănile şi le vom arunca într-un mojar şi le vom pisa, le vom pisaaaa...

Domnişoara Margareta o întrebă pe madam Elefterescu, în şoaptă, dacă doctorul Moreau avea într-adevăr vreo legătură cu HG Wells. Madam Elefterescu bîigui ceva, că doar ea, domnişoara Margareta se lăudase c-auzi ceva, ceva la radio. Confuzie totală. Oricum, doctorul era nebun de legat. Îi sperie şi mai tare:

– Politicienii au făcut presiuni asupra mea! Am o listă întreagă de nume! Le va veni rîndul! Le vom tăia limba să nu se mai prostească aşa, la tribunăăă! Şi nu voi ceda! Şi nici voi, dragii mei morţi să n-o faceţi vreodată!

– Nu cedăm! Nu cedăm! Nu cedăm! strigară cu toţii doar, doar o să treacă mai repede timpul regulamentar şi-o să rămînă sadicul fără de cap.

– Niciodată?! întrebă el c-un glas suav.

– Niciodată! Niciodata! Niciodată!

– Îmi sunteţi dragi! Vă iubesc! Vă ador! Dezbrăcarea! Vom face o experienţă! O să vă transform în rîmeeeeee! urlă doctorul Moreau sufiind în goamă.

Şi-ncepu vînzoleala. Elvira bătu din picior stîrnind talaşul umed al arenei. Domnişoara Margareta strigă după Mefisto făcîndu-l cu ou şi cu oţet. Fifi Baston sări de pe locul ei şi se repezi la tambur-majorul fanfarei altoindu-l din toate puterile. Judecătorul Leon îi pocni-ntre ochi pe-un clovn de săriră scîntei din ei. Primarul lamandi puse mîna pe-un retevei şi-l croi pe cel mai apropiat fanfaragiu, un trombonist mare şi gras care sufla tot timpul nori de pucioasă. Comis-voiajorul Balthazar Balthazarian sări-n gîtul lui Moreau dezarmîndu-l. Ceilalţi morţi se aruncară asupra restului fanfaragiilor aproape călcîndu-i în picioare. Numai Lăscărică rămăsese cuminte pe banca-i proaspăt geluită şi nu făcea nici o mişcare. Judecătorul Leon se opri şi-i strigă gîfiind:

– Băiete, faci opinie separatăăă?!

– Dom' judecător, îmi pare rău! Eu sunt liefter, liefter. N-am nici un bănuţ măcar. Şi-am auzit c-o să se dea Cel Mai Mic Mic Premiu pentru spectatorul care-o să fie cel mai disciplinat!

Şi dă-i, şi dă-i. Înjurături. Palme. Pumni. Picioare-n fund. Icnete. Cîte-un oftat. Cîte-o lacrimă. Cîte-un chip mirat.

Mefisto era de negăsit! Se-ascunsese pramatia. O tulise, scîncea pe undeva. Spiţerul Fabian scotoci pretutindeni căutîndu-l plin de înverşunare. Nu era şi nu era. Se repezi la cortină dar nu reuşi să treacă de ea. Se lovi de un zid de nevăzut.

– Lasă-te păgubaş! îi strigă Spiridon Iordache. Eu care-am făcut armata la forţele speciale am habar de bazaconia asta! E-un cîmp foarte puternic! Inelar! Înconjoară circul ca cercurile unui butoi. Nu intră nimeni. Nu iese nimeni.

– Şi Mefisto?! Unde-i ticălosu'? urlă spiţerul Fabian roşu de mînie. Vreau să-l pocesc mutra! Iar dac-o fi Diavolu' în persoană am chef să-l trag de coadăăă!

Poate că se invizibilizase. Poate stătea tupilat după vreo bancă proaspăt geluită. Poate se transformase-ntr-un trombon, într-o aşchie din talaşul arenei, în vreo panglică de mătase, în vreun clovn sau în vreo stea de staniol. Mai ştii de ce era-n stare?! Mai ştii ce-i putea pielicica de drac?!

Lovindu-l furioasă pe doctorul Moreau, madam Elefterescu-i ţinu un mic discurs:

– Adică dumneata, doctore, nu-i aşa, ai stricat bunătatea de concurs, ne-ai dus cu vorba, ne-ai vrăjit, ai promis că pui bubuitoarea întrebare, nu-i aşa, iar noi, fără îndoială, o să-i cerem lui Mefisto să-ţi taie capul, da, da, să te lipsească de chelia asta lucitoare, ruşine să-ţi fie, baţi cîmpii, ne iei de proşti, vii şi faci reverenţe şi ne ameninţi cu pistolul şi te crezi la balamuc, ne spui vorbe mari, te cam prosteşti, doctore, uită-te la dumneata, eşti om bătrîn, te caută moartea pe-acasă, ce, n-auzi, unde te uiţi, măgarule, o să-ţi scot ochii cu unghiile aşa m-ai enervat de tare, ştii c-aproape am pierdut premiul, scăpam şi eu de sărăcie, mă duceam pe Coasta de Azur, şi să-ntrebi de ce, toată lumea de pe Pămînt visează să petreacă o vacanţă acolo, să se bălăcească-n Mediterana, să se ducă la cabaret, să se-mbrace şic, să stea tolănit la soare printre barosanii lumii, să fumeze cîte-un trabuc şi să se uite după cîte-o fustă, să facă dragoste neruşinată cu detectivii hotelului „Ritz", iar dumneata vii aici şi ne vorbeşti şi ne spui tot felul de gugumănii, eşti un pericol pentru întreaga omenire, ar trebui să te pună-n furci, să te ţintuiască-n scaunul electric, să-ţi bage gîtu' sub ghilotină, oh, dar ce spun eu, ar trebui să te dezbrace-n pielea goală şi să te ungă cu marmeladă şi să te poarte de colo, colo şi să te lase-n deşertul Sahara să te pape scorpionii, zău dacă nu, să nu ne ţii acu vreo prelegere tîmpită despre cele şapte spaţii, să nu ne spui că spaţiul tridimensional e de-abia al treilea şi că celelalte spaţii nu ne sunt chiar inaccesibile, poate că şi trăim în ele şi nu ne dăm seama, acum s-ar putea să fie un vis urît sau o trăire paradoxală, poate-o fi la casa de nebuni, totul mi se încurcă-n minte doctore, nu e frumos să-ţi baţi joc de nişte oameni care s-au reîntors din moarte, nici nu vrei să pui bubuitoarea întrebare, eşti un suflet singuratec. Diavolul e singur şi fiinţa aia cosmică de rangul II e singură şi tocmai de aia noi suntem fericiţi, stăm aici, împreună, ne prostim cum spui, facem gălăgie, fluierăm ca nişte bezmetici şi asta, doctore Moreau, e semnul, înţelegi, e semnul că suntem vii!

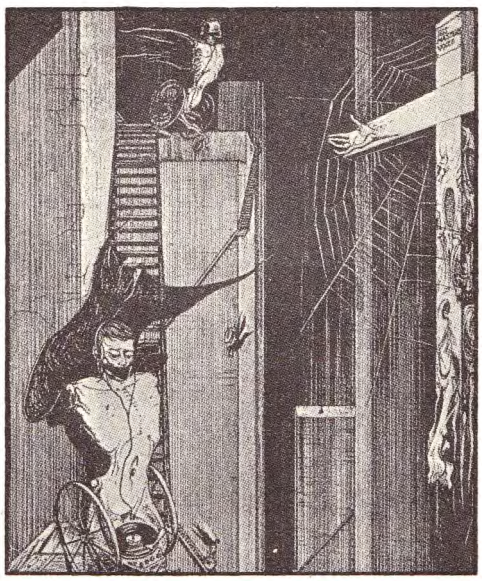

GIGER

NOUĂSPREZECE

Doctorul Moreau se smulse din învălmăşeală. Îşi descheie fracul şi scoase la iveală o claviatură. Morţii se opriră privindu-l speriaţi. Doctorul Moreau răcni:

– Sunteţi vii?! Ha, ha, ha! Nici cei vii nu sunt cu adevărat vii, naivilor! O să vă arăt numaidecît. O să vă învăţ ce înseamnă Cunoaşterea! Ce înseamnă să fii înşelat de simţuri, de prejudecăţi, de tradiţie, de tot felul de bîrfe, de...

– Ficţiunea Generalizată?! întrebă Fifi Baston tremurînd.

– Putem să-i spunem şi-aşa! rînji doctorul Moreau. O să v-arăt acum o altă realitate. O să vă trimit într-un spaţiu virtual. Dar atît de real!

– Vorbeşti prostii, doctore! strigă judecătorul Leon. Eşti gata să-ţi pierzi capul! Pune bubuitoarea întrebare!

– Oh, nu întrebarea aia e prea puţin importantă! Trebuie să vă arăt! Trebuie să vă arăt! strigă doctorul Moreau şi degetele-i alergară pe claviatură în grabă.

Buuummmm! Zdraaang! Blip, blop. Din Marele Nimic ţîşniră liane viguroase, palmieri umbroşi, nuci de cocos, rinoceri, girafe, zuluşi, desene rupestre, o bucată de deşert saharian, un taxi pentru Tobruk, un cartier din Casablanca, un bimotor prăbuşit prin nisipuri, o oază, un miraj, o caravană, o mie unu tuaregi, un război civil, o lovitură de stat în Congo, un sat bantu, piramidele. Şi, la urmă de tot, aşa, în depărtare, se zăriră zăpezile de pe Kilimandjaro.

Avocatul Luigi se trezi într-o peşteră întunecoasă. De undeva, de sus, cădea un fuior de lumină portocalie. Avocatul strigă după ajutor. Nu veni nimeni să-l salveze. Îşi aprinse o ţigară. Fusese prevăzător în săptămîna morţii sale. Presimţindu-şi sfîrşitul, o rugase pe soţia lui ca-n cosciug să-i pună două, trei pachete de ţigări. Bineînţeles că ea a plîns în hohote dar, uite, îi prindeau bine acum ţigările! Se tîrî printr-o galerie şi nimeri într-o sală circulară. Circul dispăruse. Pereţii umezi erau plini de picturi stranii. Erau cîteva fiinţe fabuloase. Totul părea o procesiune religioasă. Avocatul Luigi privi picturile la flacăra brichetei sale de argint. Scoase un fluierat. Era impresionant! Doctorul Moreau avea destulă imaginaţie. Crease sau chemase de undeva acel întreg spaţiu african. Nu se putea să nu fie în cîrdăşie cu Mefisto! Poate era chiar el Mefisto! Ce importanţă mai avea?! Acum avocatul trebuia să găsească o ieşire. Cercetă toate galeriile care i se deschideau în faţă. Nici una nu părea promiţătoare. Cu puţin noroc ar fi putut găsi ieşirea urmînd albia rîului subteran care curgea năvalnic undeva, mai jos. Avocatul Luigi calculă saltul. N-apucă să facă însă vreo mişcare. Se-auziră nişte chicoteli. Un murmur. Un rîs demenţ. Un urlet înfiorător. Ştia ce-l aşteaptă! Se înarmă cu un bolovan. Împotriva voinţei lui. O pereche de colţi i se înfipseră în umăr, ochii i se umplură de sclipiri verzi şi începu să urle deznădăjduit.

Într-un alt plan, comis-voiajorul Balthazar Balthazarian se prăbuşi prin văzduh drept în faţa colibei unei vrăjitoare zulu. Îi făcu praf oalele care fierbeau la foc mic şi-i strivi un cocoş alb care urma să fie sacrificat în curînd. Vrăjitoarea ieşi ţipînd din colibă şi blestemînd în toate felurile. Balthazar încercă să se dezmeticească. Unde-l aruncase oare doctorul Moreau?! Nu înţelegea ce vrea de la el bătăţia care-l croia pe spinare c-un măturoi din frunze de palmier. Încercă să-i explice ce-i cu el dar vrăjitoarea, privindu-l cu ochi mici şi răi strigă înverşunată:

– Bongono galupta! Bongono galuptaf

Ce să înţeleagă Balthazar Balthazarian?! Dădu din umeri şi-o porni prin junglă. Ce-i păsa?! Hoaşca tot striga în urma lui. Degetelei- scorojite modelaseră o păpuşă din lut. Păpuşa avea chipul lui Balthazar. Comis-voiajorul nici nu sufla cînd vrăjitoarea înţepă păpuşa c-un ac şi-o aruncă în foc. Se prăbuşi printre ierburi.

Pe al treilea plan, Fifi Baston încăpu pe mîna unor dezertori din armata germană care tocmai lua o cafteală babană de tot în nordul Africii. Dezertorii erau nebărbieriţi de vreo patru zile. Furaseră un jeep al armatei. Îl burduşiseră cu conserve şi ciocolată, canistre cu benzină şi cutii cu cartuşe şi grenade. Umblau teleleu prin deşert. Băuseră zdravăn de tot şi puţin le păsa de Hitler şi de bătălia de la Tobruk. Fumau trabuc şi lălăiau o grămadă de cîntecele porcoase. Sigur c-au crezut că le-a pus Dumnezeu

mîna-n cap în clipa în care au zărit-o pe Fifi Baston tîrîndu-se printre dune. Rochia-i era ferfeniță. Era plină de sudoare. Fața-i era arsă de soare. Părul-i despletit i se lipise de ceafă. Nu-nțelegea unde-o aruncase nemernicul de Moreau și bombănea și înjura ca la ușa cortului. Cînd a văzut jeep-ul și-a închipuit că-i salvată. Pramatiile de dezertori au hăulit și-au fluierat-o îndelung. Au sărit iute-ntre dune și i-au sărutat mîna. Am îmbiat-o cu coniac franțuzesc și cu ciocolată făcută la o fabrică din Drezda. Fifi Baston s-a lăsat înșelată cu ușurință în pofida experienței sale în privința bărbaților. S-a trezit răsturnată-n nisip. Un soldățoi ia sfîșiat rochia și i-a rupt sutienul apucîndu-se să-i maseze țițele în draci. Fifi Baston s-a zbătut, a scăpat, a luat-o la fugă printre dune. Dezertorii s-au luat după ea. Au tras cîteva focuri în vînt s-o sperie. S-au jucat cu ea de-a v-ați ascunselea, de-a hoții și vardiștii și de-a șoarecele și pisica. În cele din urmă au prins-o, au trîntit-o cu brutalitate și i-au desfăcut picioarele. Unul dintre soldățoi și-a scos bricheta și-a început s-o chinuie pe Fifi Baston gemînd de plăcere. Cum să reziști cînd flacăra unei brichete își arde tălpile, șoldurile, coapsele și lobul urechilor?!

Spițerul Fabian se trezi și el aruncat undeva în Africa. Nu departe de Kilimandjaro. O vreme holnări prin ierburile savanei străduindu-se să se țină cît mai departe de lei și hienele care mișunau peste tot. Era furios. Îl înghiontea foamea. Îi era sete. Soarelei-i ardea scăfîrlia. Nu-nțelesese prea mare lucru din tot ce spusese nebunul ăla de doctor. Ce mama dracului voia să le demonstreze?! Că totul e ficțiune și, în același timp, realitate cutremurătoare?! Că imaginarul și realul erau polii unei structuri spațio-temporale?! La naiba! Toate visurile sale erau spulberate! În adîncul sufletului spera că doctorul Moreau o să-l readucă la circ. În fond, Mefisto era vinovat de toată tevatura! Ticălosul îi aburise. Le ceruse sufletul. O ștersese cine știe unde. Sigur că era un talmeș-balmeș în capul spițerului Fabian. Nu-și închipuise vreodată că-i atît de complicat să te reîntorci printre cei vii. Așa, un pic, parc-ar fi vrut să moară. Să stea acolo-n groapă, uitat de lume. Să nu-i pese de frig. De sete. De foame. Să nu-i pese de arșita soarelui sau de bîrfeleșugudelor și prietenilor. Să n-aibă de-a face cu tot felul de idioți și ticăloși gata, gata să-i sară-n circă și să-i sugă sîngele. Să-l lase fără parale. Să-l trimită cu surle și tobe la azilul săracilor sau la casa de nebuni. Era bună moartea la ceva!

Nici n-apucă să-ntoarcă privirea. Auzi doar un duduit înfiorător, cerul se întunecă și-o turmă de elefanți trecu peste el strivindu-l. Soarele se crăpă-n două aruncînd șuvoaie de lavă la milioane și milioane de kilometri depărtare. Savana luă foc. Cerul explodă. Dîndu-și sufletul, spițerul Fabian zări cum totul în jurul lui începu să curgă aidoma unei creme de ciocolată uitată-n bucătărie. N-a mai avut timp să-și spună că doctorul Moreau greșise programul, că habar n-avea să se descurce cu claviatura și că, fără doar și poate, era un tîmpit iremediabil.

DOUĂZECI

Planurile se amestecaseră. Realitatea virtuală programată de doctorul Moreau se umplu de clivaje. Se așternu întunericul. Brusc, izbucni o mare de voci:

– Băăăă! Moreau ăsta ne pune capacu' la toți!

– Proștilor, căutați claviatura!

– Atențiune! Doctorul Moreau a fost înghițit de realitatea virtuală!

– Vă rog, verificați orice informație! Cineva cred că încearcă să ne inducă în eroare!

– Dom'le, vor să ne manipuleze!

– Ați găsit claviatura?!

– Suntem porniți în căutarea ei!

– Aici Planul Doi! Ce se întîmplă cu tine Plan Trei?!

– Vă treziți pe front?! Terminat.

– Recepție. Folosiți codul zero-doi-zerol E o frecvență acceptabilă!

– Diavolu' sau ce naiba o fi arătarea aia e cu ochii pe noi, fără îndoială!

– Aici Planul Trei! Realitatea virtuală e-n derivă. Încercați să găsiți claviatura! Suntem în pericol de-a ne pierde în Marele Nimic!

– Auziți! Auziți! Să știți că după părerea mea Marele Interes, Ficțiunea Generalizată, Trăirea Paradoxală, Marile Afaceri, Adevărul Absolut și Marele Joc și Marele Nimic sunt niște cretinătăți! Niște cuvinte goale de conținut!

– S-a mai vorbit despre asta! Să nu pierdem acum vremea, puneți mîna pe claviatura aia că suntem cu toții în derivă!

– Recepționat. Către Planul Patru! Se înregistrează un turbion! În direcția nord-vest! Terminat.

– Aici Planul Unu. Cred că aveți orbu' găinilor, gagiilor, turbionul vine dinspre sud-est! Terminat.

– Dom'le, unde-i Mefisto?!

– Circulă un zvon c-ar fi prin oraș!

– Se pare că-i plecat să colecteze o nouă tranșă de morți care-au înviat astă-noapte în timpul furtunii cosmice!

– Nu stă degeaba, pramatia diavolească!

– O fi sau nu?!

– Și-apoi?!

– Planul Cinci cheamă Planul Doi! Recepție!

– Hei, cîte planuri are realitatea asta virtuală?! Doar n-or fi chiar șapte?!

– Ai ghicit! Terminat.

– Cine-i terminat, dragă?! Cine are nesimțirea asta?! Cum să zică una ca asta cînd codul genetic reprezintă o infinitate de posibilități de supraviețuire?!

– Codul genetic?!

– Doar nu vrei să-mi spui că oxigenul și hidrogenul și carbonul s-au lovit burtă-n burtă și-a apărut minunea asta de cod?! Trebuie să fie un scenariu, pe undeva! Uite și cu circu' ăsta! Și cu furtuna cosmică! Zi-mi, te rog, care-o fi adevărata noastră identitate?!

– Atențiune! Atențiune! S-au găsit unele urme care...

– Aici Planul Șapte! Realitatea virtuală se apropie de sfîrșit.

– Ce vrei să spui? Terminat.

– Aici Planul Unu. Ați ieșit din raza mea informațională, vă prind din ce în ce mai greu! Terminat.

– Ați găsit claviatura?

– Cine întreabă! Aveți grijă, ar putea exista provocatori chiar și pe frecvența optimă!

– Nici o problemă. Au fost întotdeauna acolo!

– Planul Cinci, aici Planul Trei! Recepție. În ce cod lucrați?!

– Domnișoara Margareta e în preajma Planului Patru! Vă rog să încercați să-i racordați cîmpul informațional! Recepție.

– Comis-voiajorul Balthazar Balthazarian a fost recuperat?! Terminat.

– Confirmăm recuperarea. Fifi Baston e în zona ta...

– Recepție! A fost găsit și spițerul Fabian!

– În zona Kilimandjaro?! Terminat.

– Repet, confirmăm!

– Ce se aude cu claviatura?! Recepție.

– Există urme în zona Planului Șapte! Terminat.

– Se pare că avem de-a face cu o bulversare informațională! Atenție la vîntul solar! Terminat.

– Ne putem reîntoarce la circ?! Recepție.

– Numai dacă punem mîna pe claviatură. Spiridon Iordache ne-a confirmat adineauri că e pe punctul de a descoperi frecvența optimă! Recepție.

– Pierd Planul Trei! Sunt Planul Șapte!

– Ce părere aveți, furtuna cosmică a fost programată?!

– Încă nu-i nimic sigur. După unele informații, se pare că da. Diavolul sau ce-o fi arătarea aia lucrează cu cîmpurile informaționale de mai multă vreme. Am o dschidere către anul 1957. M-am racordat la sistemul GORT.

– Pînă acum n-am auzit de așa ceva! Recepție.

– E ultra-secret! Un dosar pus la punct de vîrfurile serviciilor secrete.

– Care dintre ele, vă rog?

– Toate.

– Asta e o tîmpenie! Din datele pe care le deținem, au fost rivale în ultimul timp!

– Astea sunt datele din sistemul GORT. Terminat.

– Cer lămuriri!

– Sistemul GORT nu face parte din realitatea tridimensională. Accesul presupune...

– Aici Planul Șapte! Nu înțeleg! Fii mai explicit. Terminat.

– Încă din '57 serviciile secrete au avut acces la acest sistem. În interiorul lui sunt înmagazinate informații ultra-secrete care vizează Sistemul Solar.

– Spui tîmpenii!

– N-aveți decît să nu mă credeți. Reînvierea a fost comandată prin sistemul GORT.

– Confuzia-i totală. Recepție.

– Toată tevatura are legătură cu Viitorul.

– Nu înțeleg! Timpul nu e liniar.

– Tocmai de aceea. Se așteaptă ca cineva din Viitor să acționeze în Prezent.

– Asta-i o cacealma!

– Nici măcar!

– Diavolul e Diavol sau nu?!

– Există o structură mai complexă în care și el și ființa cosmică de rangul II...

– E mult prea complicat! Recepție.

– Aici Planul Doi! A fost găsită claviatura!

– Atențiune! Ramîneți în raza cîmpului informațional al realității virtuale! Atențiune! Încercăm să reintrăm în program!

– Procedăm la o verificare finală!

– Avem coordonatele circului părăsit?!

– În regulă.

– Potriviți-vă ceasurile! Vă rog să cooperați cu toții! Vom încerca o sincronizare cu acțiunile ființei de rangul II!

– Voiai să spui Diavol? Recepționat.

– Nu mai contează! Atențiune!

– Motor!

Sfîrșitul în numărul viitor

FILE DIN ISTORIA MODERNĂ A LITERATURII SF ANGLO-SAXONE

NICOLAE C. ARITON

O SERIAL O

25. Criza economică a anilor '30 avea să reducă numărul cititorilor de pulps SF de la 100.000 la aproximativ 45.000. Gravele probleme sociale şi economice se regăsesc în textele unor autori ca **Zagat, Schachner şi Francis Flagg**, dar majoritatea autorilor nu le acordă nici o importanţă; tipul de science-fiction promovat de către **Gernsback** se dezvoltă în continuare, în afara problemelor timpului.

La sfîrşitul anului **1933**, schimbarea începe să fie „amorsată" la **Astounding Stories**, sub influenţa noului redactor şef **F. Orlin Tremaine**, care încearcă o reorientare a revistei prezentînd texte mult mai elaborate literar şi reflectînd climatul social şi politic al epocii. Oricum schimbările n-au avut amploarea pe care le-au atins în anii '50 sub influenţa războiului rece.

Dacă pînă atunci, extratereştrii erau prezentaţi ca nişte monştri sau creaturi semi-umane iar textele erau construite pe modelul: *„oamenii veniţi de pe Pămînt descoperă..."*, începînd cu **1933**, lucrurile încep să se schimbe. **Raymond Z. Gallun** îşi alege ca personaj principal un marţian inteligent, *Old Faithful*, complet neuman. **Stanley Weinbaum** imaginează un alt marţian, *Tweel*, neuman dar dotat cu raţiune, care se comportă amical cu omul, comunicarea fiind însă imposibilă.

Chiar de la prima vedere se poate observa diferenţa dintre aceşti extra-tereştri şi furnicile uriaşe din *Radio Man*, sau tinerele înaripate de pe planeta *Xenephrene*. Dacă în varietatea temelor se simte un oarecare reviriment, scriitura – cu excepţia lui **Abraham Merrit** şi **Lovecraft** – rămînea la acelaşi nivel al platitudinii. Una peste alta, demn de remarcat este faptul că începînd cu anii **'30**, SF-ul începe să părăsească tiparele literaturii populare, alături de care s-a dezvoltat de la începutul secolului.

Cea mai bună revistă de gen este – şi a rămas timp de douăzeci de ani – în această perioadă **Astounding Stories**, care datorită redactorului şef **F. Orlin Tremaine** şi faptului că plătea cel mai bine autorii, a atras cele mai bune texte ale vremii. În loc să se limiteze la un mic grup de scriitori, **Tremaine** acceptă toate textele care îi erau trimise, fiind judecaţi pe picior de egalitate consacraţi şi debutanţi. Originală era şi metoda de lucru a lui: toate textele propuse pentru publicare erau aşezate la un loc, cu cîteva zile înainte de a începe imprimarea revistei, începea să citească pînă cînd aduna material pentru un număr. Din spirit de echitate, textele rămase necitite, în mapă, erau aşezate astfel încît la următoarea lectură să fie primele.

Textul vedetă al numărului din **ianuarie 1934** a fost fără îndoială *Colossus*, semnat de către **Donald Wandrei**. Acest scriitor, care după moartea lui **August Derleth**, conducea editura **Arkham House**, a fost unul din marii autori de SF din perioada premergătoare celui de-al doilea război. În *Colossus*, **Wandrei** utilizează o idee opusă celei folosite de către **Cummings** în *The Girl in the golden atom*: propria noastră galaxie este o moleculă infimă într-un univers mult mai mare, care cu ajutorul unui aparat poate fi survolat, atingîndu-i limitele. Lucru care îl va realiza eroul *Duane*, conducînd nava *White Bird*. Lansarea în spaţiu are loc în condiţii dramatice, Statele Unite fiind victimele unui atac supriză a japonezilor, atac survenit pe calea aerului (**Wandrei** a scris textul său cu şapte ani înainte de atacul de la Pearl Harbor).

În *Colossus*, în timpul acestui atac, logodnica lui *Duane, Anne*, este ucisă de către o bombă, astfel încît este obligat să plece singur în călătoria sa. *Hite Bird* iese în

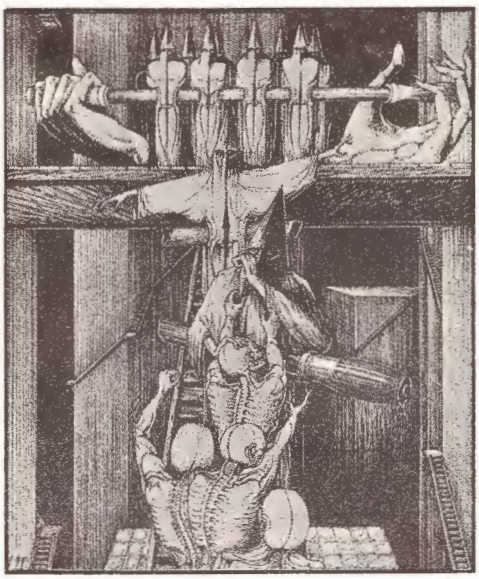

super-univers, galaxia noastră fiind un biet atom. Lucrul cel mai grav de care îşi dă seama eroul nostru este faptul că el şi galaxia noastră, se găsea de fapt pe o lamelă de microscop, sub observarea Titanilor. Reuşeşte să-i facă să înţeleagă pe aceştia că este o fiinţă vie, inteligentă ca şi ei, şi să nu-l disece. După înlăturarea cîtorva dificultăţi, reuşeşte să stabilească o comunicare cu aceştia, care îl trimit cu *White Bird* să exploreze planeta *Valadom*, populată de fiinţe minuscule, după părerea lor, apropiate ca mărime de talia lui *Duane*. Acesta îşi duce la bun sfîrşit misiunea, întîlnind în această lume o tînără de-o frumuseţe nemaivăzută. Bineînţeles că cititorii au cerut o continuare, inundînd redacţia cu un val de scrisori. În numărul din decembrie a aceluiaşi an, apare *Colossus Eternal*, reluînd acţiunea exact din locul unde fusese întreruptă, cititorii aflînd că frumoasa se numea *Shyrna*. Ea trebuia să se căsătorească cu cel mai mare savant al planetei, numit Nrm 17 3 1, cam bătrîior, fiind de la sine înţeles că *Shyrna* se îndrăgosteşte pînă peste cap de către *Duane Sharon*. Acesta devine obiectul luptei între Nrm 17 3 1 şi Titanii care l-au trimis pe *Valadom*. Totul degenerează într-un război între cele două planete, care se sfîrşeşte prin distrugerea întregii galaxii, datorită armelor super-sofisticate ale beligeranţilor. *Duane* reuşeşte să o ia la bordul navei *White Bird* pe *Shyrna*, încercînd să se salveze în acest univers superior. Nu reuşeşte, dar celulele lor constituie germenele vieţii pentru galaxia noastră.

Revenim în **ianuarie 1934** pentu a semnala, un text de aventuri semnat de **Nat Schachner**, *Remask of the Doutlands*, care a avut un mare succes la public. După cîteva luni a apărut şi o continuare, *The son of redmask*. Este vorba despre două povestiri fără pretenţii, care aduc la rampă un misterios justiţiar, *Redmask* („Masca Roşie", în traducere), care se ascunde sub imaginea unui violonist sărac, care joacă la rîndul lui rolul bufonului la curtea puternicilor zilei. Vioara sa joacă rolul unui radio-emiţător cu care îşi poate alerta şi ghida tovarăşii de luptă.

Numărul din **aprilie 1934** cuprinde în paginile sale o nouă space-operă semnată de **Jack Williamson**, *The legion of space*, care avea să fie, şi să rămînă, unul din romanele science-fiction cel mai popular. Răii din acest text sunt de-a dreptul dezgustători, bunii sublimi iar eroina, *Aladoree Anthar*, mai mult decît seducătoare. Povestea ar fi cam aşa: Un tînăr, *John Star*, proaspăt absolvent al şcolii Legiunii Spaţiului, este numit în garda fiicei lui *Pr Anthar*, un savant care dispăruse după ce inventase fabuloasa armă Akka. Singura care cunoştea secretul acestei arme, frumoasa Aladoree, trebuia să fie protejată. Prin trădare, cîţiva extratereştrii nemernici o răpesc pe tînără, iar *John Star* împreună cu trei colegi de arme, avînd trăsăturile lui Athos, Porthos şi Aramis, o pornesc pe urma răpitorilor, ajungînd pe planeta *Yarkand*, unde începe lupta pentru femeie şi secret. Cu toată convenţionalitatea temei, romanul este şi astăzi pasionant datorită entuziasmului cu care **Williamson** descrie aventurile celor patru cavaleri în urmărirea frumoasei răpite.

În **august** apărea a treia parte a ciclului **Skylark**, al lui **Elmer Smith**, intitulată *The skylark of Valeron*, care i-a entuziasmat pe cititori. Acest al treilea roman din ciclul **Skylark** este o cursă-urmărire între *DuQuesne* şi *Seaton*, primul exclamînd: *„Îl voi găsi chiar de va trebui să străbat întreaga galaxie, stea cu stea, planetă cu planetă!"* *Seaton* reuşeşte să-l dematerializeze pe *DuQuesne*, închizîndu-i intelectul – imaterial şi etern – într-o capsulă temporală pe care o lansează în spaţiu. Teoretic aceasta ar fi însemnat ieşirea completă din scenă a personajului *Dr DuQuesne*. Dar, surpriză! Un al patrulea **Skylark**, intitulat *Skylark DuQuesne*, apare în numerele din **iunie şi septembrie 1965** ale revistei **IF**. Dar despre aceasta într-un episod viitor.

CONCURSUL SĂPTĂMÎNII

Răspunsul la întrebările din numerele 77-78 :

1. Romanul de debut al cuplului **George Anania Romulus Bărbulescu** este ***Constelaţia din ape (CPSF 174-179, 1962, Ed. Tineretului).***

Romane scrise în colaborare - ***Doando (Ed. Tineretui, 1965), Statuia Şarpelui(Ed. Tineretului, 1967), Planeta umbrelor albastre(CPSF 356-359, 1969), Ferma oamenilor de piatră(Ed. Tineretului, 1970), Paralela enigma(Ed. Albatros, 1977), Şarpele blînd al infintului(Ed. Albatros, 1977),***

2. Meseriile lor reale credem că sînt acelea de sciitori, argumentele sînt prezentate mai sus, dar am acceptat şi următoarele variante:

George Anania -

Absolvent al Facultăţii de Limba şi Literatura Române, Universitatea Bucureşti. Principalele locuri de muncă:

-1965 Muzeul de artă populară;

-1969 Consiliul Culturii, direcţia Muzeelor

-1973 Consiliul Culturii, direcţia Cinematografiei

-1979 Director-adjunct la Studioul Animafilm

-1988 şeful Oficiului de difuzare a filmului din Bucureşti

-1991 biroul de publicitate al Studioului România -Film

Actualmente lucrează la departametul presă al Studioului România Film

Romulus Bărbulescu

Absolvent 1954 al Institutului de Artă Cinematografică, secţia actorie;

A jucat pe scena mai multor teatre naţionale - I. L.Caragiale, C. I. Nottara, Barbu Ştefănescu Delavrancea, Ion Vasilescu.

Anterior absolvirii institutului a practicat mai multe meserii - muncitor necalificat, spărgător de lemne, hamal, muncitor în abator, miner etc.

3. Dramaturgie:

a) Despărţire la marele zbor(1982); piesă sf în trei acte. Piesa a fost montată pe scena teatrului Ion Vasilescu din Bucureşti, în regia luiCornel Popa.

b) Fîntînile (1984); piesă într-un act şi patru tablouri, publicată în Almanahul Anticipaţia . A fost radiodifuzată în 1988 în regia lui C. Munteanu.

II. Scenariu de film:

- Mireasma ploilor tîrzii (1984); film artistic de lung metraj, ecranizare a Casei de filme 1, în regia lui Mircea Moldovan.

c) Scenarii radiofonice

În perioada 1965-1975 au fost radiodifuzate peste 15 scenarii cu profil sf;

d0 Dramatizări

Ferma oamenilor de piatră (1988), radiodifuzată între anii 1988-1989, regia Cristian Munteanu

MIHAIL GRĂMESCU

1. Critici care i-au apreciat pozitiv opera - Sorin Antohi, Cornel Robu, Voicu Bugariu, Mircea Opriţă, Florin Manolescu etc

2. Lucrările publicate de M. Grămescu în 1994 sînt:

Insecticide cu feromoni (Anticipaţia, 507), Sacrificiul nunţii la quetzali (Anticipaţia, 509), Întîlnirea de la miezul nopţii, Mirosul fricii (JSF 63), Rupere de ritm (JSF 56), Prietenul (JSF 70 - integral M. Grămescu), Casa (JSF 72-73), Cîntecul Libelungilor (Antologia Nemira), Tigresa (Revista România literară).

3. CÎNTECUL LIBELUNGILOR a apărut în:

Almanahul **Anticipaţia** (1985), antologia **O planetă numită anticipaţia** (1985), antologia **Nemira** (1994), Antares (tr. Jean Pierre Mouman)

Ultima etapă a concursului :

1. Enumeraţi cel puţin cinci nume de publicaţii coordonate de Alexandru Mironov.

2. Enumeraţi cel puţin zece autori promovaţi de Alexandru Mironov.

3. Ce o recunoaştere a întregii sale activităţi de promovare a sf-ului domnului Alexandru Mironov i-au fost decernate cîteva premii. Care sînt acestea, anul în care i-au fost acordate şi cu ce prilej.

CLASAMENTUL CONCURSULUI DUPĂ PRIMA RUNDĂ

După lecturarea celor 53 de scrisori sosite la redacţie situaţia este următoarea:

I cu 19 puncte, din 20 posibile, Mihai Pavelescu din Bucureşti;

II 18 puncte Cristian Popescu (Bucureşti), Aurelius Belei (Brăilă)

III 17 puncte Gabriel Bede (Sfintu Gheorghe)

IV 10 puncte Diaconu Meluţu (Focşani)

Nu am primit (încă) răspunsul la al doilea set de întrebări de la: Moroianu Cristian (8 puncte), Andrei Cojocaru (5 puncte),

VIN COMETELE

Deja de notorietate planetară, **"rendez-vous"**-ul dintre cometa Schoemaker-Levy şi gigantul sistemului solar a făcut să curgă valuri de cerneală încă dinainte de consumarea ei în fapt. Primele clişee au ilustrat penetrarea stratului atmosferic ce a generat apariţia unei deschideri avînd jumătate din diametrul terestru.

Primele poluţii au avut loc sîmbătă (16 iulie) noaptea (evident!) la ora 23 şi 18 minute (ora României). Contactul cel mai dur a avut loc luni 18 iulie, la ora 7.30 GMT cu cel de-al şaptelea fragment. Pînă pe 22 iulie 21 de fragmente vor izbi planeta Jupiter.

Ionuţ Bănuţă

CINENEWS

o Realitatea virtuală începe să-şi facă din ce în ce mai mult prezenţa în filme. În VIRTUOSITY, realizat de ERIC BRNT, un rău de sinteză evadează în realitate pentru a face tot felul de rele.

o În aşteptarea lui Spinderman, James Camerun este producătorul filmului Strange Days. Acţiunea se petrece în zorii anului 2000, într-o societate gen Mad Max. Personajul pricipal este un poliţist dezamăgit de meseria sa şi devenit mercenăr. În rolul acestuia solistul formaţiei U2, alături de Angela Basset.

o Tsui Hark a încheiat filmările la Gree Snake, un film aflat la graniţa dintre fantastic şi sf, producţie chineză.Tema-doi diavoli ajung pe pămînt şi au tot felul de aventuri. de-a lungul peripeţiilor ei iau tot felul de forme - şerpi, curtezane, balauri. Unii susţin că filmul este sublim datorită poeziei care o degajă, alţii că este un kitch plin de efecte speciale. Adevărul este undeva la mijloc.

o În curînd va începe realizarea adaptării ultimului romanal lui Sthephan King - Dolores Clairborne. În rolul lui Dolores - o menajeră care-şi ucide bogata stăpînă, care nu-şi putea totuşi permite decît o singură menajeră - va apare Kathy Bates, cea care a cîştigat un Oscar pentru calitatea jocului din Misery, realizat de Bob Reiner. De astă dată Reiner este numai producătorul, regia fiind semnată de Taylor Hackford.

Nicolae C. Ariton